

Aantallen vergunningplichtige inrichtingen 2010

Eindrapport

Inhoud

Samenvatting	1
Leeswijzer	6
1 Inleiding op het onderzoek	7
1.1 Achtergrond.....	7
1.2 Doel van het onderzoek.....	7
2 Aanpak van het onderzoek	9
2.1 Inleiding.....	9
2.2 Opstellen overzicht bedrijfstakken	9
2.3 Verwerven inrichtingenbestanden	10
2.4 Bewerking en extrapolatie inrichtingenbestanden	11
2.5 Inschatting effect tweede fase Activiteitenbesluit.....	13
2.6 Aantal inrichtingen waarvoor een beperkte omgevingsvergunning milieu nodig is	15
2.7 Aantal inrichtingen dat onder het takenpakket van de RUD's komt te vallen.....	15
3 Resultaten	16
3.1 Inleiding.....	16
3.2 Resultaten verwerven inrichtingenbestanden	16
3.3 Vergunningplichtige inrichtingen na de eerste fase van het Activiteitenbesluit	18
3.4 Vergunningplichtige inrichtingen na de tweede fase van het Activiteitenbesluit.....	21
3.5 Verdeling vergunningplichtige inrichtingen over de bedrijfstakken	23
3.6 Aantal inrichtingen naar RUD's	25
4 Conclusies	27
Bijlagen	29

Samenvatting

Achtergrond en doel onderzoek

Dit rapport beschrijft de resultaten van het onderzoek "Aantallen vergunningplichtige inrichtingen 2010". Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van het project 'Modernisering VROM-regelgeving'. Met de inwerkingtreding van het Activiteitenbesluit per 1 januari 2008 is de eerste fase van het project modernisering algemene regels afgerond. In de tweede fase worden in een drietal tranches meer vergunningplichtige inrichtingen onder algemene regels gebracht.

Dit onderzoek heeft tot doel een overzicht te verkrijgen van het aantal inrichtingen per bedrijfstak dat na de eerste en tweede fase van het moderniseringstraject nog vergunningplichtig is.

Daarnaast geeft het inzicht in het aantal inrichtingen per bedrijfstak:

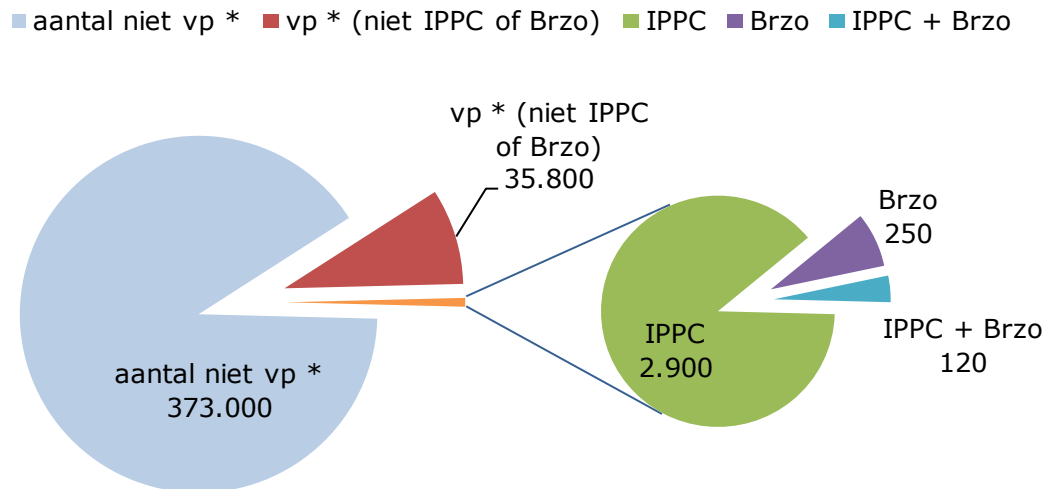
- dat na elke tranche van de tweede fase nog vergunningplichtig is;
- dat na de ontwikkelingen op het gebied van het Besluit landbouw en het Besluit glastuinbouw nog vergunningplichtig is;
- dat valt onder het Activiteitenbesluit maar waarvoor bij oprichting of wijziging eerst een beperkte omgevingsvergunning milieu nodig is;
- dat valt onder de werkingssfeer van de IPPC-richtlijn of het Brzo;
- waarvoor vergunningverlening en/of het toezicht op de naleving onder het takenpakket van de Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's) komt te vallen.

Met behulp van de resultaten van het onderzoek kan het projectteam Activiteitenbesluit vaststellen of het zinvol is om na de tweede fase nog een volgende fase op te starten voor het onderbrengen van vergunningplichtige activiteiten onder algemene regels.

Het onderzoek is uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van VROM door SPPS consultants BV te Breda.

Vergunningplichtige inrichtingen na de eerste fase moderniseringstraject

Basis voor het overzicht met bedrijfstakken vormt de standaard Bedrijfsindeling van het CBS (SBI 1993), aangevuld met activiteiten uit de afvalsector en overige activiteiten welke in de SBI 1993 lijst onvoldoende herkenbaar zijn. Voor het vaststellen van het aantal vergunningplichtige inrichtingen is gebruik gemaakt van een groot aantal inrichtingenbestanden van gemeenten en milieudiensten en alle inrichtingenbestanden van de provincies. Deze gegevens zijn bewerkt, gecorrigeerd en geëxtrapoleerd met als resultaat een overzicht met aantallen vergunningplichtige inrichtingen per bedrijfstak na de eerste fase van het Activiteitenbesluit. Uit het onderzoek blijkt, dat er in Nederland in totaal ruim 412.000 inrichtingen zijn, waarvan er 39.000 inrichtingen vergunningplichtig zijn na de eerste fase van het Activiteitenbesluit. Dit is 9,5% van het totaal. De volgende figuur geeft deze resultaten grafisch weer, waarbij tevens het aantal IPPC- en Brzo-inrichtingen is getoond.

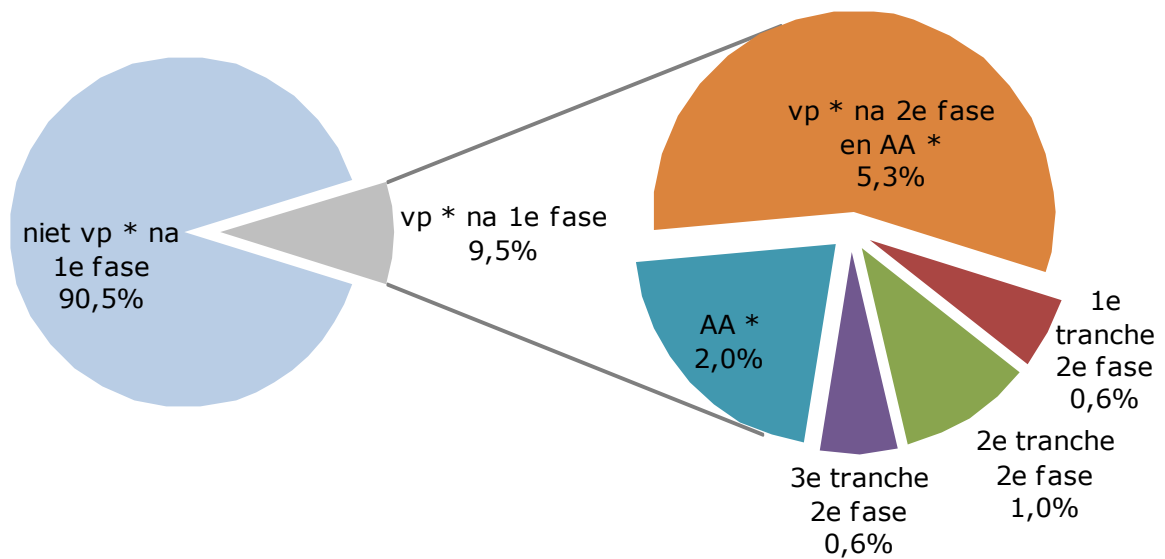
* vp = vergunningplichtig

Bij een eerder uitgevoerd onderzoek [1] is op basis van de inrichtingenbestanden uit 2006 ingeschat dat na de eerste fase van het Activiteitenbesluit circa 20% van de inrichtingen vergunningplichtig zou zijn. Een mogelijke verklaring voor het verschil met de resultaten van dit onderzoek (9,5% vergunningplicht) is dat het van kracht worden van het Activiteitenbesluit voor veel gemeenten en milieudiensten aanleiding is geweest een omvangrijke actualisatie van het inrichtingenbestand uit te voeren. Dit betekent dat het werkelijke percentage lager heeft gelegen dan het percentage dat destijds op grond van de inrichtingenbestanden kon worden afgeleid.

Inschattingen aantal vergunningplichtige inrichtingen na de tweede fase

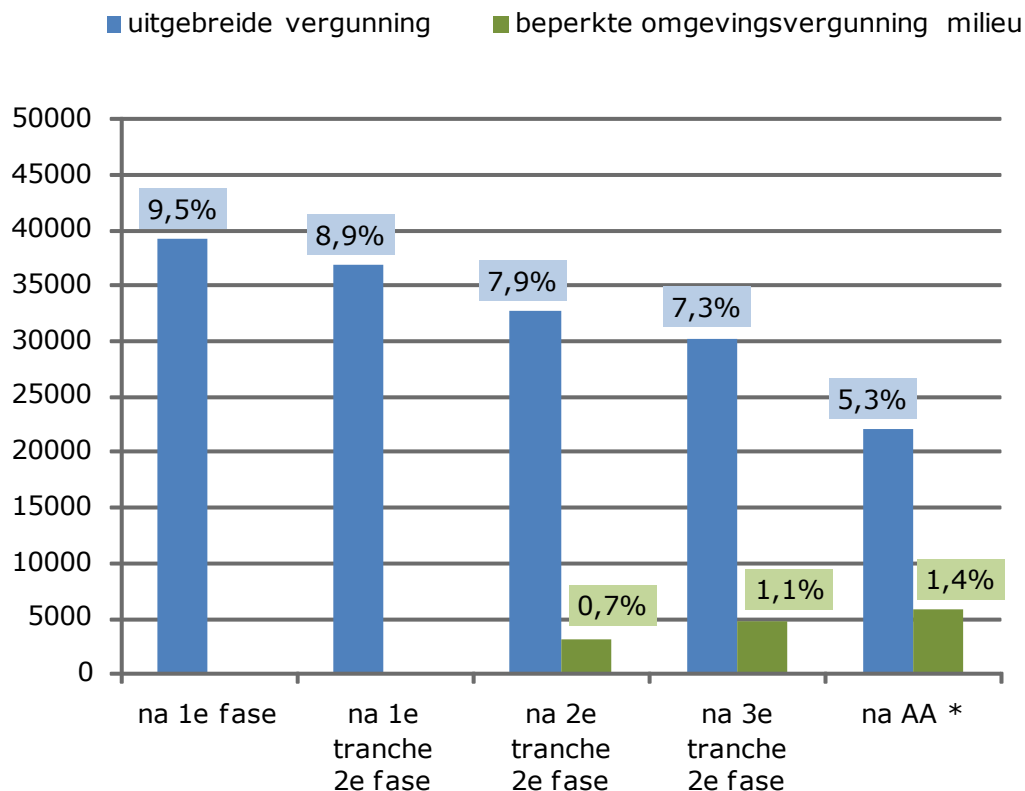
Na het vaststellen van het overzicht met aantallen inrichtingen na de eerste fase is het effect van de tweede fase op het aantal vergunningplichtige inrichtingen ingeschat. Daarnaast is het effect van de ontwikkelingen met het Besluit landbouw en het Besluit glastuinbouw ingeschat. Het resultaat is een overzicht met een inschatting van het aantal vergunningplichtige inrichtingen per bedrijfstak dat na de geplande werkzaamheden in het kader van het moderniseringstraject nog vergunningplichtig is. Ingeschat wordt dat het nog gaat om bijna 22.000 inrichtingen, circa 5,3% van het totaal.

De volgende figuur geeft de resultaten weer, waarbij ook is aangegeven voor welk deel van de inrichtingen in de respectievelijke tranches van de tweede fase de vergunningplicht komt te vervallen.

* vp = vergunningplichtig   AA = samenvoeging agrarische activiteiten

De volgende figuur geeft de aantallen vergunningplichtige inrichtingen in elk stadium van het moderniseringstraject weer. Naast het aantal vergunningplichtige inrichtingen is ook aangegeven hoeveel inrichtingen een beperkte omgevingsvergunning milieu nodig hebben. Daarbij is voor beiden aangegeven welk percentage van het totaal aantal inrichtingen in Nederland dit betreft.

* AA = samenvoeging agrarische activiteiten

Aantal inrichtingen naar RUD's

Een nevendoeelstelling van het onderzoek is het inschatten van het aantal inrichtingen waarvoor vergunningverlening en/of toezicht bij de RUD's wordt ondergebracht. Het gaat om alle vergunningplichtige inrichtingen en daarnaast om alle niet-vergunningplichtige inrichtingen uit bedrijfstakken die als complex worden beschouwd. Er wordt ingeschat dat in totaal circa 99.500 inrichtingen zullen overgaan naar de RUD's. Dit is 24% van het totaal aantal inrichtingen in Nederland.

Conclusies

Na de tweede fase van het moderniseringstraject is naar schatting nog ongeveer 22.000 inrichtingen vergunningplichtig. Daarvan vallen iets minder dan 3.300 inrichtingen onder de IPPC-richtlijn en/of het Brzo, wat betekent dat het aantal inrichtingen waarvoor kan worden overwogen een traject in te zetten om deze ook onder het systeem van algemene regels te brengen maximaal circa 19.000 bedraagt.

De inrichtingen die na de tweede fase van het Activiteitenbesluit nog vergunningplichtig zijn, zijn verdeeld over een groot aantal verschillende bedrijfstakken. Daarvan zijn er drie bedrijfstakken met relatief veel vergunningplichtige inrichtingen. Het gaat om de LPG-tankstations (bijna 1750), de vuurwerkopslagen (iets meer dan 900) en de paardenhouderijen en maneges (ruim 1500).

Voor LPG-tankstations en de opslag van vuurwerk zijn de externe veiligheidsaspecten de reden voor vergunningplicht. Voor LPG-tankstations geldt, dat deze onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen vallen.

Bij de paardenhouderijen zijn vooral de geuraspecten de reden voor vergunningplicht. Omdat met het bij de tweede tranche van de tweede fase geïntroduceerde systeem van beperkte omgevingsvergunning milieu voorafgaand aan oprichting of wijziging een toets op lokale inpasbaarheid kan worden gedaan, kan worden overwogen deze bedrijfstakken onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit te brengen.

Om de vergunningplicht voor substantiële aantallen extra inrichtingen te laten vervallen is het nodig om veel verschillende, vooral heterogene activiteiten onder het Activiteitenbesluit te brengen.

Leeswijzer

Dit rapport beschrijft de resultaten van het onderzoek "Aantallen vergunningplichtige inrichtingen 2010". Het geeft de achtergronden, reden en doel van het onderzoek, een beschrijving van de aanpak en een beschrijving van de resultaten en conclusies. Voor wie snel een goede indruk wil krijgen van de resultaten van het onderzoek biedt het rapport voldoende informatie. Voor uitleg over de gebruikte methoden wordt verwezen naar de bijlagen. Daarnaast bevatten de bijlagen een overzicht met resultaten die te omvangrijk zijn voor in het rapport. Aan het begin van de bijlagen is een inhoudsopgave daarvan opgenomen.

Voor de totstandkoming van het overzicht met aantallen vergunningplichtige inrichtingen 2010 is een aantal digitale bestanden gebruikt, die onderling gekoppeld zijn en invoergegevens voor berekeningen en extrapolaties met elkaar uitwisselen. Het eindresultaat is opgenomen in het bestand VROM2010 totaaloverzicht.xls. Dit bestand geeft per bedrijfstak inzicht in het aantal vergunningplichtige inrichtingen na de eerste fase van het Activiteitenbesluit, het effect van de tweede fase en de samenvoeging met het Besluit landbouw en het Besluit glastuinbouw op dit aantal, het aantal inrichtingen waarvoor vergunningverlening en/of toezicht bij de Regionale Uitvoeringsdiensten wordt ondergebracht, het aantal inrichtingen dat een beperkte omgevingsvergunning milieu nodig heeft en het aantal inrichtingen dat onder de werkingssfeer van de IPPC-richtlijn en het Brzo valt.

1 Inleiding op het onderzoek

1.1 Achtergrond

Met de inwerkingtreding van het Activiteitenbesluit per 1 januari 2008 is de eerste fase van het project modernisering algemene regels afgerond. In deze eerste fase zijn de voormalige besluiten op basis van artikel 8.40 van de Wet milieubeheer herzien en samengevoegd, en is een groot aantal vergunningplichtige inrichtingen onder algemene regels gebracht. In het kader van het project "Tweede fase modernisering algemene regels" (hierna: tweede fase) worden meer vergunningplichtige inrichtingen onder algemene regels gebracht.

Nederland telt ongeveer 400.000 inrichtingen. Bij een onderzoek uit november 2006 [1] werd ingeschat dat er na de eerste fase van het Activiteitenbesluit (exclusief het effect van het destijds geplande Besluit landbouw) ruim 78.000 vergunningplichtige inrichtingen zouden zijn (20%). Dit aantal is toen tot stand gekomen door een inschatting van het effect van de eerste fase van het Activiteitenbesluit op het aantal vergunningplichtige inrichtingen, gebaseerd op de inrichtingenbestanden van 2006. Het ministerie van VROM wil nu weten wat het werkelijke aantal inrichtingen is dat na de eerste fase van het Activiteitenbesluit nog vergunningplichtig is. Daarnaast is het ministerie van VROM geïnteresseerd in het aantal inrichtingen dat na de tweede fase nog vergunningplichtig zal zijn. Op basis van deze aantallen kan worden beoordeeld of het de moeite waard is na de tweede fase een vervolgfase te starten waarbij nog meer vergunningplichtige inrichtingen onder algemene regels worden gebracht.

1.2 Doel van het onderzoek

Het onderzoek heeft als doel een kwantitatief overzicht te geven van aantallen inrichtingen in Nederland, onderverdeeld naar bedrijfstakken overeenkomstig de Standaard Bedrijfs Indeling (SBI). Dit overzicht bevat per bedrijfstak de volgende gegevens:

- het aantal vergunningplichtige inrichtingen na de eerste fase;
- het aantal vergunningplichtige inrichtingen na de tweede fase;
- het aantal vergunningplichtige inrichtingen na samenvoeging van het Besluit landbouw en het Besluit glastuinbouw met het Activiteitenbesluit, waarbij een belangrijk deel van de intensieve veehouderijen onder algemene regels wordt gebracht;
- het aantal inrichtingen dat valt onder de IPPC-richtlijn of het Besluit risico's zware ongevallen (Brzo);
- het aantal inrichtingen dat onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit valt, maar dat voor oprichting of wijziging eerst een beperkte omgevingsvergunning milieu¹ nodig heeft;
- het aantal inrichtingen waarvoor vergunningverlening en/of het toezicht op de naleving onder het takenpakket van de Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's) komt te vallen.

Het ministerie van VROM zal de resultaten van het onderzoek gebruiken om het aantal vergunningplichtige inrichtingen dat op grond van recente inrichtingenbestanden wordt vastgesteld te vergelijken met de inschatting die in 2006 is gemaakt. Daarnaast zal het projectteam

---

¹ In deze situaties wordt de omgevingsvergunning milieu vervangen door een beperkte omgevingsvergunning milieu in combinatie met de algemene regels van het Activiteitenbesluit

Activiteitenbesluit op grond van de resultaten van het onderzoek vaststellen of het zinvol is om na de tweede fase nog een volgende fase op te starten voor het onderbrengen van vergunningplichtige activiteiten onder algemene regels.

2 Aanpak van het onderzoek

2.1 Inleiding

Voor het onderzoek naar aantallen (vergunningplichtige) inrichtingen in Nederland is gebruik gemaakt van inrichtingenbestanden van gemeenten, milieudiensten en provincies. Alle provincies, 11 milieudiensten en 14 individuele gemeenten hebben hun inrichtingenbestanden beschikbaar gesteld. Aan de hand van deze inrichtingenbestanden is via extrapolatie een overzicht voor Nederland verkregen. Hiertoe zijn de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

1. Er is een overzicht gemaakt van bedrijfstakken die in Nederland voorkomen.
2. De inrichtingenbestanden van alle provincies en een groot aantal milieudiensten en gemeenten zijn opgevraagd.
3. De inrichtingenbestanden zijn geanalyseerd, bewerkt, gecorrigeerd en geëxtrapolerd tot een overzicht voor Nederland met aantallen vergunningplichtige en niet-vergunningplichtige inrichtingen per bedrijfstak per januari 2010 (na de eerste fase van het Activiteitenbesluit).
4. Het overzicht is aangevuld met de volgende gegevens over of inschattingen van het aantal inrichtingen per bedrijfstak:
  - a. het aantal vergunningplichtige inrichtingen na de eerste tranche van de tweede fase (inschatting);
  - b. het aantal vergunningplichtige inrichtingen na de tweede tranche van de tweede fase (inschatting);
  - c. het aantal vergunningplichtige inrichtingen na de derde tranche van de tweede fase (inschatting);
  - d. het aantal vergunningplichtige inrichtingen na het samenvoegen van het Besluit landbouw en het Besluit glastuinbouw met het Activiteitenbesluit, waarbij een deel van de intensieve veehouderijen onder de werkingssfeer van de algemene regels wordt gebracht (inschatting);
  - e. het aantal IPPC inrichtingen (gegevens);
  - f. het aantal IPPC inrichtingen na aanpassing IPPC-richtlijn (inschatting);
  - g. het aantal Brzo inrichtingen (gegevens);
  - h. het aantal inrichtingen dat onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit valt, maar waarvoor eerst een beperkte omgevingsvergunning milieu nodig is (inschatting).
  - i. het aantal inrichtingen waarvoor vergunningverlening en/of het toezicht bij de RUD's wordt ondergebracht (inschatting).

Hierna is beschreven hoe de verschillende werkzaamheden zijn uitgevoerd en hoe de aantallen tot stand zijn gekomen.

2.2 Opstellen overzicht bedrijfstakken

Voor het overzicht met bedrijfstakken is gebruik gemaakt van de volgende informatiebronnen:

- de SBI-bedrijvenindeling van het CBS (1993);
- een overzicht van door gemeenten en provincies in de praktijk gehanteerde bedrijfstakindelingen, voor zover deze afwijken van de SBI-bedrijvenindeling.

De basis voor dit overzicht is de door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gehanteerde Standaard Bedrijven Indeling (SBI, 1993). Het CBS baseert vrijwel al haar informatie over

bedrijven op de SBI-indeling. Daarnaast wordt de SBI-lijst door een groot aantal overheden gebruikt voor de registratie van gegevens over inrichtingen. De gegevens met betrekking tot het aantal inrichtingen en de inschattingen van het effect van de tweede fase op het aantal vergunningplichtige inrichtingen worden weergegeven per bedrijfstak op het niveau van SBI-klasse (4-cijferig). In het onderzoek van 2006 is het eindoverzicht weergegeven op het niveau van SBI-groep (3-cijferig). De reden voor deze nadere detaillering bij het huidige onderzoek is dat het niveau van SBI-groep voor het maken van de inschattingen van onder meer het aantal inrichtingen waarvoor de vergunningplicht vervalt en het aantal inrichtingen dat bij de RUD's wordt ondergebracht onvoldoende onderscheidend is.

Omdat de SBI-lijst is opgezet rondom het 'product' van een bedrijf, biedt deze voor een aantal milieurelevante activiteiten onvoldoende detailniveau. Dit geldt onder meer voor bedrijven in de afvalsector. Om deze reden is het overzicht aangevuld met bedrijfstakken uit de afvalsector, die zijn ontleend aan de provinciale bestanden. In deze bestanden is veelal de Van Rijn Vellekoop indeling als basis gebruikt. Overige relevante bedrijfstakken die binnen de SBI-lijst onvoldoende herkenbaar zijn, zijn eveneens aan het overzicht toegevoegd. In totaal bevat het overzicht ruim 550 bedrijfstakken en activiteiten.

2.2.1 SBI 1993 versus SBI 2008

Het CBS heeft in 2008 een herziene lijst met SBI-codes gepubliceerd, SBI 2008. De statistieken van het CBS die voor dit onderzoek zijn gebruikt zijn echter allemaal gebaseerd op de SBI 1993 indeling. Hetzelfde geldt voor de gemeentelijke inrichtingenbestanden, waar in geen enkel geval gebruik wordt gemaakt van de SBI lijst uit 2008.

Belangrijkste verschil tussen de beide lijsten is dat SBI 2008 meer de nadruk legt op diensten en landbouw, en minder op industrie. De landbouw- en informatietechnologiesector (waaronder uitgeverijen, pers, film, telecommunicatie en IT) zijn in SBI 2008 gedetailleerder gecodeerd. De industriële sector is teruggebracht naar minder codes. Daarnaast betekent de overgang naar 2008 dat voor circa 30% van de codes uit de SBI 1993 lijst geldt, dat de bedrijven bij twee of meer nieuwe codes uit de SBI 2008 lijst zijn ondergebracht. Het omgekeerde geldt ook – een groot aantal SBI 2008 codes bevat nu de bedrijven die binnen SBI 1993 waren verdeeld over verschillende codes.

In de opdrachtschrijving is aangegeven dat het overzicht met bedrijfstakken zowel de SBI 1993 indeling als de SBI 2008 indeling zal bevatten. Gezien het voorgaande is het niet op een overzichtelijke en betrouwbare manier mogelijk om in het overzicht naast de SBI 1993 code ook de SBI 2008 code weer te geven. Voor het inzicht in de aantallen vergunningplichtige inrichtingen per bedrijfstak is dit echter geen probleem.

2.3 Verwerven inrichtingenbestanden

Het ministerie van VROM heeft alle provincies en een groot aantal milieudiensten en gemeenten in een brief gevraagd informatie uit het inrichtingenbestand te leveren. Indien nodig, zijn deze organisaties vervolgens telefonisch benaderd voor een extra toelichting en om een idee te krijgen op welke termijn de bestanden konden worden geleverd. Uitgangspunt voor het onderzoek was de beschikbaarheid van alle provinciale inrichtingenbestanden en 20% van de gemeentelijke inrichtingenbestanden.

2.4 Bewerking en extrapolatie inrichtingenbestanden

2.4.1 Provinciale bestanden

De provinciale inrichtingenbestanden bevatten alle inrichtingen waarvoor Gedeputeerde Staten bevoegd gezag is, waardoor geen extrapolatie naar een totaal voor Nederland nodig is. In slechts enkele van de provinciale bestanden zijn de bedrijven, naast de eigen indeling, ingedeeld volgens de SBI-code. Om deze reden zijn alle inrichtingen beoordeeld en gekoppeld aan de betreffende code voor de activiteit uit het overzicht. Daarbij is in alle gevallen het niveau van SBI-klasse toegepast, zodat geen correcties voor registratie op een ander niveau in de SBI structuur nodig zijn.¹

2.4.2 Gemeentelijke bestanden

De gemeentelijke inrichtingenbestanden bevatten alle inrichtingen, dus zowel de vergunningplichtige als degenen die onder de werkingssfeer van algemene regels (zoals het Activiteitenbesluit, het Besluit landbouw of het Besluit glastuinbouw) vallen. Deze gegevens zijn per bedrijfstak geëxtrapolerd tot een totaal aantal voor Nederland. Hierbij is een methode gebruikt die het uitgangspunt hanteert, dat gebieden in Nederland die een zelfde mate van verstedelijking hebben een vergelijkbare verdeling van bedrijven hebben. Zo zullen bijvoorbeeld weinig verstedelijkte gebieden relatief meer agrarische bedrijven hebben dan gebieden met een hogere mate van verstedelijking.

De gegevens uit de inrichtingbestanden van gemeenten met een zelfde mate van verstedelijking zijn samengevoegd. Vervolgens is voor elke stedelijkheidsklasse per bedrijfstak het aantal inrichtingen per inwoner berekend. Hiervoor is het aantal inwoners gebruikt van de gemeenten waarvoor de inrichtingenbestanden beschikbaar zijn. De extrapolatie is uitgevoerd door het aantal inrichtingen per inwoner te vermenigvuldigen met het totaal aantal inwoners van alle gemeenten in Nederland met de betreffende stedelijkheidsklasse. Bij de extrapolatie is een correctie uitgevoerd voor bedrijfstakken die een sterk regiogebonden karakter hebben.

In **Bijlage B** is de manier waarop de gegevens zijn geanalyseerd, bewerkt, gecorrigeerd en geëxtrapolerd verder toegelicht. **Bijlage C** geeft vervolgens een schematisch overzicht van de verschillende bewerkingsstappen die leiden tot het uiteindelijke overzicht van aantallen inrichtingen in Nederland.

2.4.3 IPPC-bedrijven

In het overzicht is ook het aantal inrichtingen dat valt onder de IPPC-richtlijn vermeld. Hierbij is gebruik gemaakt van de informatie uit de IPPC-applicatie, welke wordt beheerd door FO-Industrie. In de IPPC applicatie zijn de inrichtingen onder meer geregistreerd per IPPC categorie. Om de aantallen in het overzicht te kunnen vermelden, zijn deze IPPC-categorieën omgezet naar een bedrijfstak die voorkomt in het overzicht. Aandachtspunt hierbij is, dat sommige IPPC-categorieën zijn te herleiden tot een SBI-klasse (4-cijferig), terwijl anderen niet gedetailleerder zijn dan SBI-groepen (3-cijferig). In deze gevallen is getracht op basis van naam van de inrichting een SBI-klasse toe te kennen, zodat de gegevens met betrekking tot de aantallen in het overzicht kunnen worden opgenomen.

¹ Uitleg over deze correcties is te vinden in bijlage B.2.2

Voor dit onderzoek zijn de gegevens uit de IPPC-applicatie op 1 april 2010 gebruikt. De aantallen IPPC-bedrijven per onderscheiden bedrijfstak zijn in het eindoverzicht terug te zien. Van bijna 6% van de IPPC-bedrijven is de IPPC-categorie (nog) niet in de IPPC-applicatie opgenomen. Gegevens over de bedrijfstak waar deze inrichtingen toe behoren zijn voor een deel ontleend aan de (provinciale) inrichtingenbestanden. De overige IPPC-bedrijven zijn naar rato verdeeld over de verschillende IPPC-categorieën.

Herziening IPPC-richtlijn

De gegevens uit de IPPC applicatie betreffen de stand van zaken vóór de geplande herziening van de IPPC richtlijn. In het kader van deze herziening wordt de werkingssfeer van deze richtlijn uitgebreid, zodat meer activiteiten onder de nieuwe Richtlijn industriële emissies komen te vallen. In het overzicht is per bedrijfstak aangegeven of bedrijven uit de bedrijfstak door de herziening onder de richtlijn zouden kunnen komen te vallen, en indien dit het geval is, is een inschatting gegeven van het aantal bedrijven waar dit betrekking op heeft. Daarbij is onder meer gebruik gemaakt van de SIRA rapportages naar het effect van de herziening van de IPPC-richtlijn op de administratieve en bestuurlijke lasten [12] [13].

2.4.4 Brzo-bedrijven

In het overzicht is per bedrijfstak ook het aantal Brzo-bedrijven vermeld. Daarbij is gebruik gemaakt van gegevens uit het Risicoregister Gevaarlijke Stoffen (RRGS) van 1 juni 2010. In dit register is voor de Brzo-bedrijven ook de SBI-code vermeld. Deze code is gebruikt voor het toedelen van aantallen Brzo-bedrijven naar de bedrijfstakken.

2.4.5 Eindoverzicht gegevens uit inrichtingenbestanden

Het resultaat van het bewerken en extrapoleren van de inrichtingenbestanden is een overzicht van aantallen vergunningplichtige en niet-vergunningplichtige inrichtingen na de eerste fase van het Activiteitenbesluit. In dit overzicht is eveneens het aantal IPPC-bedrijven en Brzo-bedrijven per bedrijfstak aangegeven.

Bij het raadplegen van de aantallen inrichtingen per bedrijfstak is het volgende van belang. Bedrijven worden in de gemeentelijke inrichtingenbestanden op verschillende manieren geregistreerd. Zo worden bijvoorbeeld bakkerijen door sommige gemeenten ingedeeld onder voedingsmiddelenindustrie "Vervaardigen van brood en banket" en door anderen onder detailhandel "Winkels in brood en banket". Ondanks dat hierdoor aantallen in de betreffende bedrijfstakken weliswaar niet geheel correct zijn, is hier geen correctie op toegepast. In dit geval wordt verondersteld dat vergunningplichtige inrichtingen, ingedeeld onder "Winkels in brood en banket", in de meeste gevallen in de voedingsmiddelenindustrie thuishoren. En andersom: niet-vergunningplichtige inrichtingen die zijn geregistreerd onder voedingsmiddelenindustrie betreffen naar alle waarschijnlijkheid ambachtelijke bakkerijen, al dan niet met een winkel.

Tot slot wordt opgemerkt dat het overzicht uitsluitend inrichtingen bevat die voor wat betreft de Wet milieubeheer onder gemeentelijk dan wel provinciaal bevoegd gezag vallen. De inrichtingen waarvoor Onze Minister bevoegd gezag is, zijn in de overzichten en bij het maken van de inschattingen van het aantal inrichtingen waarvoor de vergunningplicht vervalt buiten beschouwing

gelaten. Het gaat naar schatting om circa 350 defensie-inrichtingen (minister van VROM bevoegd gezag).

2.5 Inschatting effect tweede fase Activiteitenbesluit

Na vaststellen van het aantal (vergunningplichtige) inrichtingen na de eerste fase is achtereenvolgens per bedrijfstak op niveau van SBI-klasse het effect van de eerste, tweede en derde tranche van de tweede fase op het aantal vergunningplichtige inrichtingen ingeschat. Daarnaast is een inschatting gemaakt van het effect van de ontwikkelingen in het kader van het Besluit landbouw en het Besluit glastuinbouw en de samenvoeging daarvan met het Activiteitenbesluit (hierna agrarische activiteiten (in de figuren afgekort als AA) genoemd).

2.5.1 Effect tweede fase eerste tranche op het aantal vergunningplichtige inrichtingen

Met deze eerste tranche is de vergunningplicht voor de volgende activiteiten vervallen:

- vellen-offsetdrukkerijen;
- mechanische verwerking van textiel bij relatief kleine bedrijven;
- humane crematoria;
- natuursteenindustrie;
- laboratoria en praktijkruimten;
- koude vleesverwerking;
- recreatieve visvijvers;
- inrichtingen voor het traditioneel schieten;
- het vullen van gasflessen met koolzuur of stikstof;
- het niet geautomatiseerd afvullen van spuitbussen.

Het aantal inrichtingen dat door de eerste tranche met ingang van 1 januari 2010 onder de werking van het Activiteitenbesluit is komen te vallen is ingeschat door voor elke bedrijfstak uit het overzicht waar één of meer van de hiervoor genoemde activiteiten kan voorkomen te beoordelen voor welk aandeel van de vergunningplichtige inrichtingen de vergunningplicht is vervallen.

2.5.2 Effect tweede fase tweede tranche op het aantal vergunningplichtige inrichtingen

In de tweede tranche van de tweede fase wordt per 1 januari 2011 met name een aantal activiteiten met afvalstoffen onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit gebracht. Het gaat om de volgende activiteiten:

- rioolwaterzuiveringsinstallaties;
- autodemontage;
- kunststof- en metaalrecycling;
- opslag van autobanden;
- bewerking van groenafval;
- milieustraten, kca depots en gemeentewerven;
- handel in tweedehands en antieke bouwmaterialen;
- bunkerstations voor de binnenvaart;
- kunststofverwerking (extrusie, spuitgieten).

De aantallen inrichtingen waarvoor met de tweede tranche de vergunningplicht zal komen te vervallen zijn gebaseerd op de inschatting van het aantal vergunningplichtige inrichtingen na de eerste tranche. Daarbij wordt een aanname gedaan voor welk aandeel van de inrichtingen binnen

een bedrijfstak de vergunningplicht zal vervallen. Hierbij is onder meer gebruik gemaakt van de beschrijving van de activiteiten in de nota van toelichting bij het ontwerp wijzigingsbesluit (Raad van State versie van 1 juli 2010) [4].

Tegelijk met het van kracht worden van de tweede tranche per 1 januari 2011, zal naar verwachting ook een reeds eerder geplande wijziging met betrekking tot windturbines van kracht worden. Met deze wijziging wordt bereikt dat vrijwel alle windturbines onder de algemene regels zullen vallen. Alleen MER-plichtige windturbines blijven vergunningplichtig, en daarnaast de windturbines waarbij uit de MER beoordeling blijkt dat een MER nodig is. De inschatting van het aantal windturbines of windturbineparken waarvoor de vergunningplicht komt te vervallen is meegenomen bij de inschatting van de tweede tranche.

2.5.3 *Effect tweede fase derde tranche op het aantal vergunningplichtige inrichtingen*

In de derde tranche van de tweede fase wordt een aantal meer complexe bedrijfstakken onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit gebracht. Het gaat om:

- textielindustrie (mechanische verwerking van textiel bij grote bedrijven);
- rubber- en kunststofindustrie (uitgezonderd het vervaardigen van kunststof en het schuimen);
- voedingsmiddelenindustrie (diverse industriële activiteiten, uitgezonderd slachterijen en diervoederindustrie);
- scheepswerven;
- schietinrichtingen (schietbanen en paintball);
- betonindustrie (betonmortel- en betonproductenindustrie);
- metaalindustrie (fabricage van buizen, ketels en vaten, draadtrekkerijen, walsen, automobielpartijproductie en gieterijen);
- zorginstellingen (academische, algemene, categorale en psychiatrische ziekenhuizen);
- spoorweginrichtingen (emplacements en inrichtingen voor onderhoud spoorvoertuigen).

De derde tranche treedt naar verwachting op 1 juli 2012 in werking. De informatie is ontleend aan de Notitie projectaanpak "Derde uitbreiding van het Activiteitenbesluit" [5].¹

De aantallen inrichtingen waarvoor met deze derde tranche de vergunningplicht zal komen te vervallen zijn gebaseerd op de inschatting van het aantal vergunningplichtige inrichtingen na de tweede tranche. Daarbij is voor elke bedrijfstak beoordeeld of de derde tranche een effect zal hebben op het aantal vergunningplichtige inrichtingen, en, indien dit het geval is, is een aanname gedaan voor welk aandeel van de inrichtingen binnen een bedrijfstak de vergunningplicht zal vervallen.

2.5.4 *Effect ontwikkelingen met de agrarische activiteiten*

Het Besluit landbouw en het Besluit glastuinbouw zullen worden samengevoegd met het Activiteitenbesluit. Tegelijkertijd zal een deel van de intensieve veehouderijen onder de werkingssfeer van de algemene regels worden gebracht. Het voornemen is om alle intensieve

¹ Ten tijde van het uitvoeren van dit onderzoek is voor een aantal bedrijfstakken niet definitief vastgesteld welke activiteiten in het Activiteitenbesluit zullen worden ondergebracht. Bij het inschatten van het effect van de derde tranche is uitgegaan van het voornemen zoals beschreven in de Notitie projectaanpak "Derde uitbreiding van het Activiteitenbesluit".

veehouderijen onder het Activiteitenbesluit te laten vallen, met uitzondering van de inrichtingen die vallen onder de werkingssfeer van de IPPC-richtlijn en de inrichtingen waarvoor MER-plicht geldt.

In het onderzoek is het effect van deze ontwikkelingen op het aantal vergunningplichtige inrichtingen ingeschat.

Een deel van de inrichtingen waarvoor de vergunningplicht zal komen te vervallen zal echter vóór oprichting of wijziging eerst een beperkte omgevingsvergunning milieu nodig hebben. Een inschatting van het aantal inrichtingen waar dit voor geldt is ook in het overzicht opgenomen.

2.6 Aantal inrichtingen waarvoor een beperkte omgevingsvergunning milieu nodig is

Voor sommige inrichtingen die onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit kunnen vallen is voor oprichting of wijziging eerst een beperkte omgevingsvergunning milieu nodig. Voor deze beperkte omgevingsvergunning milieu wordt in plaats van de uitgebreide voorbereidingsprocedure een reguliere voorbereidingsprocedure gevolgd. Wordt de beperkte omgevingsvergunning milieu verleend, dan mag een inrichting worden opgericht of gewijzigd. De vergunning bevat geen voorschriften; de inrichting moet voldoen aan de bepalingen van het Activiteitenbesluit. Activiteiten waarvoor dit het geval is zijn genoemd in artikel 2.2a van het Besluit omgevingsrecht [7].

Per bedrijfstak is een inschatting gegeven voor welk deel van de inrichtingen dit aan de orde is. De inschatting is gebaseerd op de volgende informatiebronnen:

- Wijzigingsbesluit tweede tranche Activiteitenbesluit [3];
- Nota van Toelichting bij wijzigingsbesluit tweede tranche [4];
- Ontwerp-wijzigingsbesluit milieuregels windturbines [6]
- Notitie projectaanpak "Derde uitbreiding van het Activiteitenbesluit" [5];
- Concept ontwerp-wijzigingsbesluit agrarische activiteiten [8].

2.7 Aantal inrichtingen dat onder het takenpakket van de RUD's komt te vallen

In het kader van het vaststellen van het basistakenpakket voor de Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's) is gesteld dat vergunningverlening en toezicht voor alle vergunningplichtige inrichtingen en daarnaast het toezicht van complexe niet-vergunningplichtige inrichtingen bij de RUD's wordt ondergebracht.

Per bedrijfstak is een inschatting gemaakt van welk deel van de inrichtingen bij de RUD's wordt ondergebracht. Dit deel betreft 100% van de vergunningplichtige inrichtingen, en, indien de betreffende bedrijfstak als complex is aangemerkt, ook de niet-vergunningplichtige inrichtingen. Uitgangspunt voor deze aantallen is de ingeschatte situatie na afronding van de tweede fase van het Activiteitenbesluit. Voor het vaststellen op welke bedrijfstakken dit betrekking heeft is gebruik gemaakt van het document *Basistakenpakket voor Regionale uitvoeringsdiensten* (versie 2.2 van 1 juli 2010) [10].

3 Resultaten

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat de resultaten van het onderzoek. Het geeft allereerst de bevindingen bij het verwerven van de inrichtingenbestanden. De daarop volgende paragrafen beschrijven onder meer de resultaten voor wat betreft de aantallen (vergunningplichtige) inrichtingen na de eerste fase, de inschattingen van het effect van de tweede fase van het Activiteitenbesluit en het samenvoegen van het Besluit landbouw en het Besluit glastuinbouw met het Activiteitenbesluit (waarbij ook een belangrijk deel van de intensieve veehouderijen onder algemene regels wordt gebracht). Verder wordt ingegaan op het aantal inrichtingen waarvoor vergunningverlening en/of toezicht bij de RUD's wordt ondergebracht.

3.2 Resultaten verwerven inrichtingenbestanden

3.2.1 Provinciale bestanden

Na verzending van de brief van het ministerie van VROM met het verzoek het inrichtingenbestand beschikbaar te stellen, zijn de provincies telefonisch benaderd voor een extra toelichting en om een idee te krijgen op welke termijn de bestanden konden worden geleverd. Uiteindelijk zijn alle provinciale inrichtingenbestanden ontvangen. Voor de provincie Zuid-Holland is het bestand van de provinciale inrichtingen in het Rijnmond gebied door DCMR Milieudienst Rijnmond beschikbaar gesteld. Alle bestanden bleken bruikbaar, wat betekent dat de gegevens van alle provinciale inrichtingen voor dit onderzoek beschikbaar zijn. Er is dus geen extrapolatie naar een landelijk totaal nodig.

De provinciale inrichtingenbestanden bevatten in de meeste gevallen geen SBI-codes, maar een door de provincies gebruikte eigen indeling, veelal de Van Rijn Vellekoop indeling. De bestanden zijn bewerkt en omgezet naar een gemeenschappelijke indeling, waardoor het genereren van een overzicht voor Nederland mogelijk is. In totaal vallen bijna 4700 inrichtingen onder het bevoegd gezag van Gedeputeerde Staten, waarvan ongeveer 2700 inrichtingen in de afvalstoffensector.

3.2.2 Gemeentelijke bestanden

Het ministerie van VROM heeft de brief met het verzoek het inrichtingenbestand beschikbaar te stellen verzonden aan 22 individuele gemeenten en 13 milieudiensten en samenwerkingsverbanden, die gezamenlijk 124 gemeenten vertegenwoordigen. Na verzending van deze brief zijn alle organisaties telefonisch benaderd. Hierna zijn in totaal de inrichtingenbestanden van 120 gemeenten verkregen, waarvan er uiteindelijk 97 bruikbaar waren. Dit is 23% van het totaal aantal gemeenten in Nederland op 1 januari 2010. Dit betekent dat de doelstelling van 20% van de gemeentelijke inrichtingenbestanden is gehaald.

Een aantal organisaties heeft aangegeven het inrichtingenbestand niet beschikbaar te kunnen stellen. Belangrijkste reden hiervoor was, dat de gewenste actualisatie van de gegevens niet binnen de looptijd van dit onderzoek kon worden afgerond.

De 97 gemeentelijke bestanden die voor het onderzoek zijn gebruikt bevatten in totaal bijna 89.000 inrichtingen, circa 22% van het totaal aantal inrichtingen in Nederland. De gegevens uit de 97 bestanden zijn in diverse stappen bewerkt om een goede analyse en extrapolatie mogelijk te maken. **Bijlage C** geeft schematisch de verschillende bewerkingsstappen weer. In **bijlage B.2** zijn de diverse bewerkingen toegelicht.

Voor de extrapolatie naar een totaalbeeld voor Nederland wordt gebruik gemaakt van de mate van verstedelijking van een gemeente. Om die reden is van belang dat van elk van de vijf stedelijkheidsklassen voldoende gemeentelijke bestanden beschikbaar en bruikbaar zijn. De 'dekkingsgraad' loopt uiteen van 17% van de niet verstedelijkte gemeenten tot 43% van de zeer sterk verstedelijkte gemeenten.

Een meer gedetailleerd overzicht is opgenomen in **bijlage B.3**.

3.2.3 Bestanden met IPPC- en Brzo inrichtingen

Voor dit onderzoek zijn de gegevens uit de IPPC-applicatie op 1 april 2010 gebruikt. Het bestand is door FO-Industrie beschikbaar gesteld. De aantallen IPPC-bedrijven per onderscheiden bedrijfstak zijn in het eindoverzicht terug te zien. In totaal zijn er in Nederland iets meer dan 3000 IPPC inrichtingen. De grootste groep betreft de intensieve veehouderijen (ruim 2000 inrichtingen), gevolgd door oppervlaktebehandelingsbedrijven (ruim 140 inrichtingen), de afvalstoffensector (115 inrichtingen), de chemische industrie (114 inrichtingen) en rioolwaterzuiveringsinstallaties (48 inrichtingen).

Herziening IPPC richtlijn

Verder bevat het overzicht per bedrijfstak een inschatting van het aantal inrichtingen dat door de herziening van de IPPC-richtlijn onder de werkingssfeer van het IPPC-deel van de nieuwe Richtlijn industriële emissies komt te vallen.

Hierbij moet worden opgemerkt dat een aantal wijzigingen van de werkingssfeer van de IPPC richtlijn aanpassingen in de afvalstoffensector betreffen, die vooral betrekking hebben op bewerkingsprocessen en capaciteiten daarvan. Deze aanpassingen laten zich niet eenvoudig vertalen naar één of meer van de in het overzicht opgenomen bedrijfstakken. Om die reden moet het aantal als een ruwe indicatie worden beschouwd. Voor wijzigingen in de werkingssfeer die wel zijn toe te schrijven naar bedrijfstakken is een betrouwbaarder inschatting van het aantal inrichtingen die onder de werkingssfeer van de herziene richtlijn komen te vallen mogelijk.

In totaal gaat het naar schatting om ongeveer 190 inrichtingen, waarvan circa 140 in de afvalstoffensector.

Wanneer hierna aantallen IPPC inrichtingen worden genoemd en resultaten worden beschreven, heeft dit betrekking op de huidige situatie. De herziening van de IPPC richtlijn is bij het beschrijven van de resultaten van dit onderzoek buiten beschouwing gelaten.

Brzo-inrichtingen

Voor het vaststellen van het aantal Brzo-inrichtingen per bedrijfstak is gebruik gemaakt van gegevens uit het Risicoregister Gevaarlijke Stoffen, beschikbaar gesteld door de Landelijke Beheerorganisatie Risicokaart. Deze gegevens betreffen de stand van zaken per 1 juni 2010. In totaal zijn er in Nederland 370 inrichtingen die vallen onder de werkingssfeer van het Brzo. Bedrijfstakken met de meeste Brzo-inrichtingen zijn de chemische industrie (139 inrichtingen), de opslagbedrijven (90 inrichtingen) en de groothandels in brandstoffen en chemicaliën (46 inrichtingen).

3.2.4 Actualiteit van de bestanden

Vrijwel alle inrichtingenbestanden geven de situatie weer van na de eerste fase van het Activiteitenbesluit. Een milieudienst heeft echter aangegeven, dat de eerste tranche van de tweede fase in het bestand is verwerkt. Daarnaast is in één gemeentelijk bestand voor een aantal bedrijfstakken de eerste tranche van de tweede fase verwerkt. Om de gegevens voor alle gemeenten in Nederland te kunnen aggregeren zijn de gegevens van deze milieudienst en de betreffende gemeente gecorrigeerd, zodat een overzicht van aantallen vergunningplichtige inrichtingen na de eerste fase kon worden verkregen.

3.2.5 Registratie type A inrichtingen

Voor type A inrichtingen geldt sinds het van kracht worden van het Activiteitenbesluit geen meldingsplicht. Daarom kan het voorkomen dat type A inrichtingen niet bij het bevoegd gezag bekend zijn en niet in het inrichtingenbestand zijn opgenomen. Enkele organisaties hebben bij het aanleveren van het inrichtingenbestand aangegeven dat (nieuwe) type A inrichtingen niet altijd in de inrichtingenbestanden worden geregistreerd, en pas worden opgenomen in het bestand op het moment dat een controlebezoek moet worden ingepland of er in het kader van toezicht of handhaving een andere actie nodig is. Deze ontwikkeling in het kader van de introductie van type A inrichtingen heeft als gevolg dat het totaal aantal inrichtingen dat op basis van de inrichtingenbestanden wordt aangetroffen lager zal liggen dan het werkelijk aantal inrichtingen. En dit heeft als gevolg dat het werkelijke percentage vergunningplichtige inrichtingen lager zal liggen dan het percentage dat is berekend op basis van de inrichtingenbestanden. Echter door gevelinspecties, wijkgerichte toezichtacties en klachtenafhandeling zullen type A inrichtingen vanzelf onder de aandacht van de gemeente komen, en na verloop van tijd wel in de inrichtingenbestanden worden opgenomen.

Inrichtingenbestanden zijn nooit 100% actueel. Door verloop van bedrijfsmatige activiteiten en het feit dat veranderingen vaak pas bij een regulier controlebezoek worden geconstateerd, worden mutaties altijd met enige vertraging doorgevoerd. Het vervallen van de meldingsplicht voor type A inrichtingen draagt naar verwachting maar voor een klein deel bij aan het gegeven dat een inrichtingenbestand nooit volledig de feitelijke situatie weerspiegelt.

3.3 Vergunningplichtige inrichtingen na de eerste fase van het Activiteitenbesluit

3.3.1 Inleiding

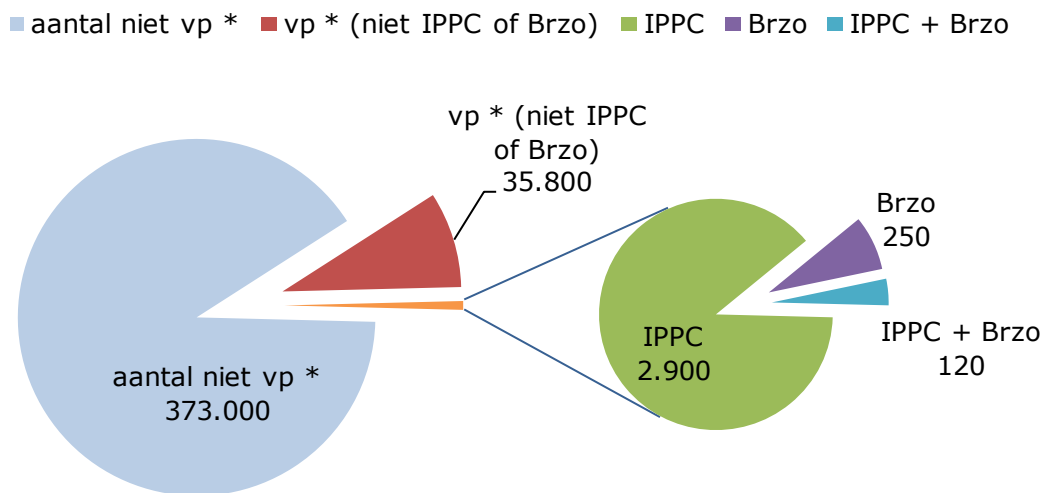
Het resultaat van het bewerken en extrapoleren van de inrichtingenbestanden is een overzicht van aantallen vergunningplichtige en niet-vergunningplichtige inrichtingen na de eerste fase van het

Activiteitenbesluit. In dit overzicht is tevens het aantal IPPC-bedrijven en Brzo-bedrijven per bedrijfstak aangegeven.

Uit het onderzoek blijkt, dat er in Nederland in totaal circa 412.000 inrichtingen zijn. Uit het eerdere onderzoek [1] is gebleken dat er in 2006 in totaal iets minder dan 403.000 inrichtingen waren. Dit betekent een groei van het aantal inrichtingen met ruim 2%. Verder blijkt uit het huidige onderzoek, dat er na de eerste fase van het Activiteitenbesluit nog ongeveer 39.000 vergunningplichtige inrichtingen zijn. Dit is 9,5% van het totaal. Bij het vorige onderzoek is een percentage van 20% ingeschat. De volgende paragraaf gaat nader op dit verschil in.

De resultaten die op basis van de inrichtingenbestanden zijn verkregen zijn grafisch weergegeven in de volgende figuur. Daarin is voor alle inrichtingen in Nederland de situatie weergegeven na de eerste fase van het Activiteitenbesluit. Daarnaast is het aantal IPPC- en Brzo inrichtingen vermeld.

Figuur 1 Inrichtingen na de eerste fase van het Activiteitenbesluit

* vp = vergunningplichtig

3.3.2 Percentage vergunningplicht in 2006 versus 2010

In het eerdere onderzoek [1] is op basis van de inrichtingenbestanden uit 2006 afgeleid dat vóór het van kracht worden van het Activiteitenbesluit nog 29% van de inrichtingen vergunningplichtig was. Destijds is ingeschat dat na de eerste fase van het Activiteitenbesluit circa 20% van de inrichtingen vergunningplichtig zou zijn. Op grond van de resultaten van het huidige onderzoek ligt dit percentage een stuk lager, namelijk 9,5%.

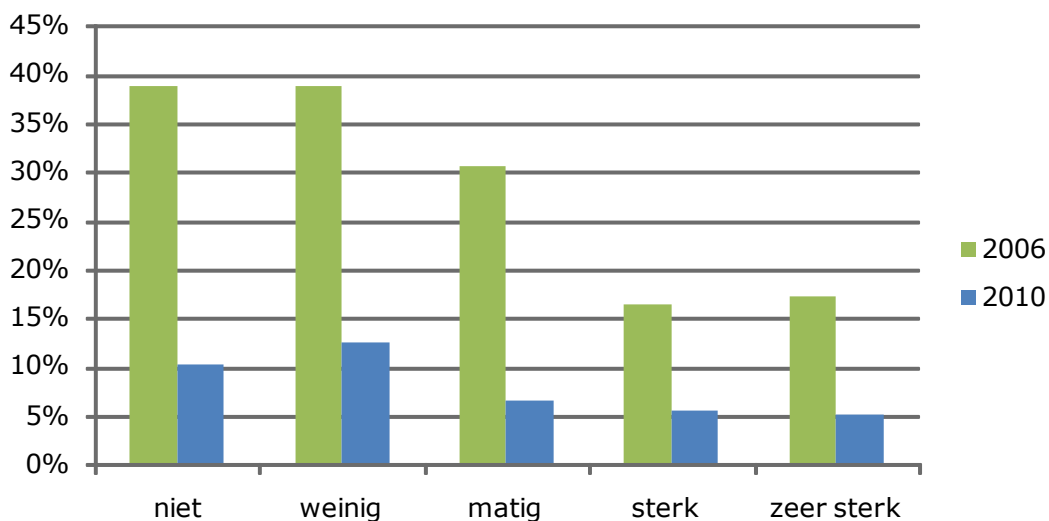
Een mogelijke verklaring voor dit verschil is dat het van kracht worden van het Activiteitenbesluit voor veel gemeenten en milieudiensten aanleiding is geweest het inrichtingenbestand op te schonen en te actualiseren. Verwacht mag worden dat ten tijde van het eerdere onderzoek het effect van de toenmalige 8.40 amvb's op het aantal vergunningplichtige inrichtingen niet volledig in

de bestanden was doorgevoerd. Vooral bij bedrijfstakken met een lage milieucategorie en bijbehorende bezoekfrequentie van 5 of 10 jaar, zal een deel van de niet-vergunningplichtige inrichtingen in de destijds gebruikte inrichtingenbestanden ten onrechte nog als vergunningplichtig zijn geregistreerd. Het gevolg is dat het gevonden percentage van 29% vergunningplicht uit het eerdere onderzoek in werkelijkheid lager heeft gelegen. Omdat destijds bij de inschatting van het effect van de eerste fase van het Activiteitenbesluit de gegevens uit de inrichtingenbestanden als basis hebben gediend, zal ook het resulterend aantal vergunningplichtige inrichtingen ná inschatting van het effect van de eerste fase hoger zijn dan het werkelijk aantal. Het indertijd gevonden percentage vergunningplicht van 20% valt daarmee ook te hoog uit.

In de afgelopen jaren heeft de indruk bestaan dat het werkelijk percentage vergunningplichtige inrichtingen lager ligt dan het destijds ingeschatte percentage. De resultaten van dit onderzoek bevestigen dit. Het onderzoek laat echter ook zien, dat het percentage vergunningplicht niet overal in Nederland gelijk is.

Om een idee te krijgen of dit het geval is, is aan de hand van de resultaten van het huidige onderzoek het percentage vergunningplichtige inrichtingen ná de eerste fase van het Activiteitenbesluit berekend voor de gemeenten in elk van de 5 stedelijkheidsklassen afzonderlijk. De resultaten zijn in de volgende figuur schematisch weergegeven, waarbij tevens de resultaten uit het eerdere onderzoek zijn vermeld.¹

Figuur 2 Percentage vergunningplicht per stedelijkheidsklasse

In deze figuur is te zien, dat het percentage vergunningplichtige inrichtingen hoger is naar mate een gemeente minder verstedelijkt is. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat in minder verstedelijkte gebieden relatief meer agrarische bedrijven voorkomen, een bedrijfstak met een hoger percentage vergunningplicht.

¹ Deze gegevens zijn berekend op basis van de gemeentelijke inrichtingenbestanden, dus zonder de provinciale bestanden, en vóór correcties en extrapolatie.

Ondanks dat het percentage vergunningplichtig is afgenomen voor elk van de stedelijkheidsklassen, ligt het percentage vergunningplichtig bij de minder stedelijke gemeenten hoger dan bij de meer verstedelijkte gemeenten. Liep dit in 2006 nog uiteen van circa 17% tot ruim 30%, in 2010 is dit verschil kleiner, het percentage vergunningplichtig loopt van 5% tot maximaal 7% wanneer de agrarische sector buiten beschouwing wordt gelaten.

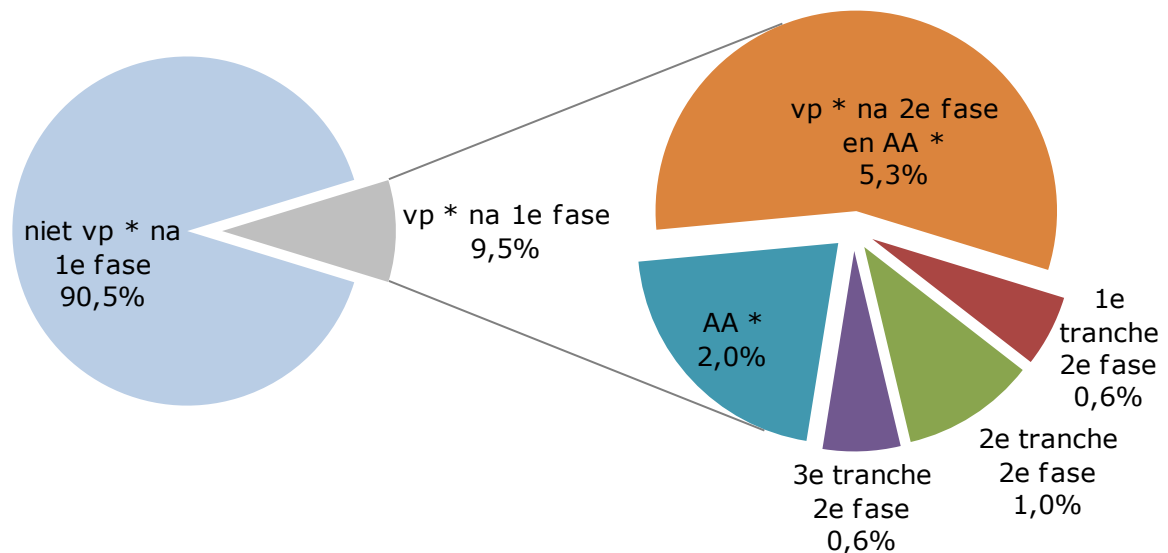
3.4 Vergunningplichtige inrichtingen na de tweede fase van het Activiteitenbesluit

De resultaten die zijn verkregen uit de inrichtingenbestanden geven de situatie weer van na de eerste fase van het Activiteitenbesluit. Op basis van deze gegevens is voor elke bedrijfstak een inschatting gemaakt van het aantal bedrijven waarvoor de vergunningplicht komt te vervallen in het kader van de eerste, tweede of derde tranche van de tweede fase van het Activiteitenbesluit en als gevolg van de samenvoeging met het Besluit landbouw en het Besluit glastuinbouw.

Ingeschat wordt dat er na de tweede fase van het Activiteitenbesluit nog circa 30.000 vergunningplichtige inrichtingen zijn, 7,3% van het totaal. Nadat het Besluit landbouw en het Besluit glastuinbouw zijn samengevoegd met het Activiteitenbesluit, waarbij ook een belangrijk deel van de intensieve veehouderijen onder algemene regels wordt gebracht, zijn er nog ongeveer 22.000 vergunningplichtige inrichtingen. Dat is 5,3% van het totaal.

De volgende figuur geeft aan op welk percentage van de inrichtingen de verschillende stadia van het moderniseringsproject effect hebben.

Figuur 3 Effect tweede fase op percentage vergunningplichtige inrichtingen

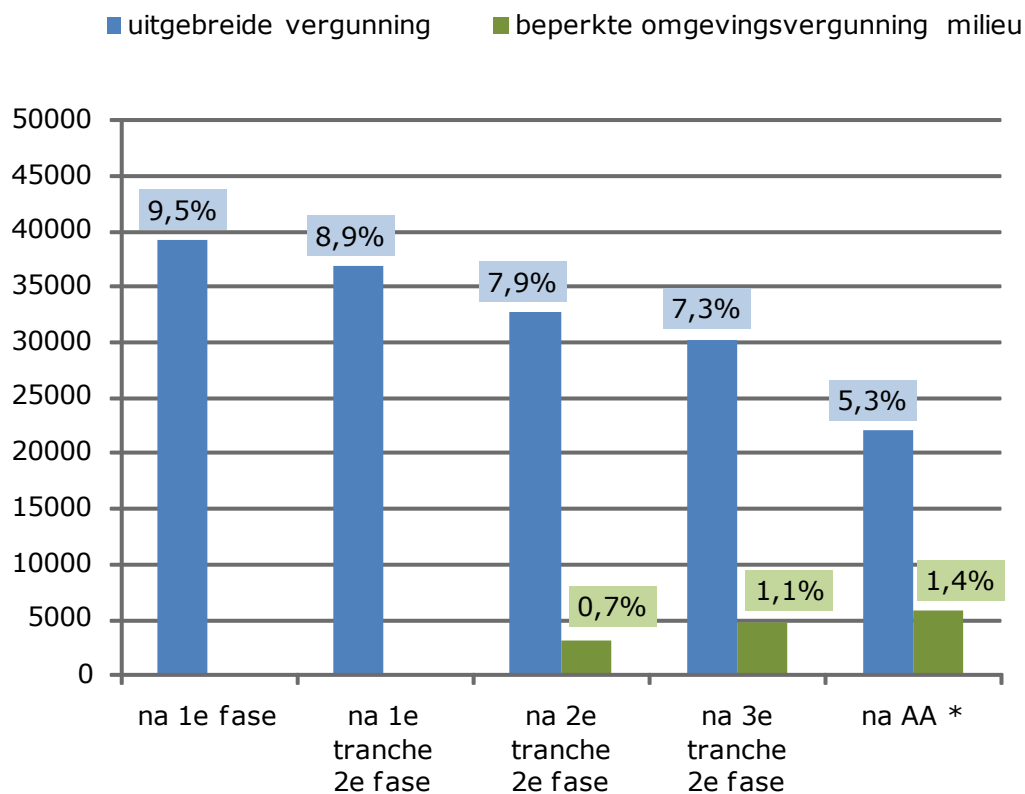
* vp = vergunningplichtig   AA = samenvoeging agrarische activiteiten

Uitgebreide vergunning en beperkte omgevingsvergunning milieu

Met de tweede tranche van de tweede fase is de 'beperkte omgevingsvergunning milieu' geïntroduceerd. Inrichtingen in bepaalde bedrijfstakken vallen weliswaar onder het Activiteitenbesluit, maar moeten voor oprichting of wijziging eerst goedkeuring hebben van het bevoegd gezag. Deze goedkeuring houdt in dat eerst een beperkte omgevingsvergunning milieu moet zijn verleend. Wanneer er in dit rapport wordt gesproken over 'vergunningplichtige inrichtingen' en bijbehorende aantallen, wordt bedoeld inrichtingen die moeten beschikken over een omgevingsvergunning waarvoor een uitgebreide procedure is gevolgd. Een eventueel genoemd aantal is dus exclusief de inrichtingen die een beperkte omgevingsvergunning milieu nodig hebben.

Hierna is het effect van de tweede fase en de samenvoeging van het Besluit landbouw en het Besluit glastuinbouw met het Activiteitenbesluit op het aantal vergunningplichtige inrichtingen weergegeven. Daarnaast is aangegeven hoeveel inrichtingen een beperkte omgevingsvergunning milieu nodig hebben. Daarbij is voor beiden aangegeven welk percentage van het totaal aantal inrichtingen in Nederland dit betreft.

Figuur 4 Effect tweede fase en agrarische activiteiten op aantal vergunningplichtige inrichtingen

* AA = samenvoeging agrarische activiteiten

Agrarische activiteiten en beperkte omgevingsvergunning milieu

In het kader van de samenvoeging van het Besluit landbouw en het Besluit glastuinbouw met het Activiteitenbesluit, waarbij ook een belangrijk deel van de intensieve veehouderijen onder algemene regels wordt gebracht, is er ook een wijziging van het Besluit omgevingsrecht gepland met betrekking tot het aanwijzen van activiteiten waarvoor een beperkte omgevingsvergunning milieu nodig is.

Het gaat daarbij onder meer om agrarische activiteiten die mogelijk overschrijdingen van de grenswaarden voor luchtkwaliteit (fijnstof) tot gevolg kunnen hebben. Dit betreft in ieder geval bedrijven met meer dan 500 vleesrunderen en bedrijven met meer dan 3000 stuks pluimvee.

Daarnaast gaat het om agrarische activiteiten waarvoor de MER beoordelingsplicht geldt en die niet om een andere reden (bijvoorbeeld IPPC-inrichtingen) vergunningplichtig zijn [8]. Het betreft varkenshouderijen met meer dan 350 maar minder dan 750 plaatsen voor zeugen (inrichtingen met meer dan 750 plaatsen voor zeugen vallen onder de IPPC richtlijn). Wanneer bij de MER beoordeling blijkt dat er een MER nodig is, worden deze inrichtingen vergunningplichtig. Is geen MeR nodig dan wordt de beperkte omgevingsvergunning milieu verleend en valt de inrichting onder de algemene regels. Verwacht wordt dat hooguit enkele MER beoordelingen zullen leiden tot MER-plicht. Daarom zijn de aantallen waarvoor een MER-beoordeling nodig is in de resultaten meegenomen bij 'beperkte omgevingsvergunning milieu'.

Omdat de gegevens uit de gemeentelijke inrichtingenbestanden geen informatie bevatten over het aantal dieren dat wordt gehouden, is bij de inschatting van het aantal agrarische inrichtingen waarvoor een beperkte omgevingsvergunning milieu nodig is, gebruik gemaakt van de metingen van het jaar 2009 [9].

3.5 Verdeling vergunningplichtige inrichtingen over de bedrijfstakken

Van de 22.000 inrichtingen die na de tweede fase van het Activiteitenbesluit en de integratie van de agrarische activiteiten nog vergunningplichtig zijn, vallen er op dit moment in totaal iets meer dan 3.000 onder de Richtlijn industriële emissies (IPPC). Voor deze inrichtingen geldt vergunningplicht op grond van deze richtlijn. De overige vergunningplichtige inrichtingen (iets minder dan 19.000) zijn vergunningplichtig op grond van één of meer aanwijzingen in het Besluit omgevingsrecht. De afweging of het zinvol is om voor een bepaalde bedrijfstak een vervolgfase te starten met betrekking tot het onder algemene regels brengen van vergunningplichtige inrichtingen, moet daarom bij voorkeur worden gemaakt op basis van het aantal vergunningplichtige inrichtingen, exclusief de IPPC inrichtingen.¹ Om deze reden zijn hierna, wanneer een aantal vergunningplichtige inrichtingen wordt genoemd, de IPPC-inrichtingen buiten beschouwing gelaten. Op deze manier is inzichtelijk op hoeveel inrichtingen per bedrijfstak een eventuele vervolgfase maximaal betrekking kan hebben.

---

¹ Ook in het geval wanneer delen van het Activiteitenbesluit van toepassing kunnen zijn op IPPC-inrichtingen, zal altijd de vergunningplicht blijven bestaan en is beoordelen van de aantallen makkelijker wanneer het aantal IPPC-inrichtingen buiten beschouwing wordt gelaten.

De volgende figuur geeft een indruk van de verdeling van deze vergunningplichtige inrichtingen over de verschillende bedrijfstakken. Het bevat de bedrijfstakken waarvan meer dan 10% van het totaal aantal inrichtingen vergunningplichtig is, met meer dan 100 vergunningplichtige inrichtingen. Hierbij is het percentage vergunningplicht betrokken op het totaal aantal inrichtingen. Door een grens op te nemen van 10% vergunningplicht komen bedrijfstakken met overwegend niet-vergunningplichtige inrichtingen, maar met relatief grote aantallen bedrijven, niet in de figuur voor.

Figuur 5 Aantal vergunningplichtige inrichtingen (exclusief IPPC) en percentage vergunningplicht

Benzineservicestations	46%	1744	
Paardenhouderijen / maneges	43%	1545	
Opslag vuurwerk of andere ontplofbare stoffen	61%	929	
Laad-, los- en overslagactiviteiten	32%	304	
Fokken en houden van varkens	31%	279	
Brandweer	26%	263	
Groothandel in chemische producten	38%	213	
Fokken en houden van overige dieren	19%	210	
Dierenasiels, -pensions en hondentraining	62%	204	
Groothandel in levende dieren	48%	184	
Kampeerterreinen	11%	181	
Zand- en grindwinning	98%	172	
Groothandel in granen, zaden en veevoeder	14%	130	
Slachterijen (geen pluimveeslachterijen)	51%	126	
Afval: Puinbrekers	42%	125	
Afval: Composteerbedrijven	80%	115	
Vervaardiging van veevoeder	79%	111	
Winning en distributie van water	25%	103	

Uit het onderzoek blijkt, dat de bedrijfstakken "Benzineservicestations (LPG-tankstations)" en "Opslag van vuurwerk of andere ontplofbare stoffen" een substantieel aantal vergunningplichtige inrichtingen hebben. Andere bedrijfstakken met een relatief groot aantal vergunningplichtige inrichtingen zijn bedrijfstakken die zich op één of andere manier bezighouden met dieren, zoals de "Paardenhouderijen / maneges", "Dierenasiels, -pensions en hondentraining", "Groothandel in levende dieren" en het "Fokken en houden van overige dieren" (zoals de nertsenfokkers). De overige bedrijfstakken met elk meer dan 100 vergunningplichtige inrichtingen betreft onder meer een aantal bedrijfstakken in de afvalstoffensector, de zand- en grindwinning, kampeerterreinen en de slachterijen.

De 18 bedrijfstakken die voldoen aan de criteria "meer dan 100 vergunningplichtige inrichtingen" en "meer dan 10% vergunningplicht" bevatten in totaal circa 6.900 vergunningplichtige inrichtingen, 35% van het totaal (niet IPPC). Om een indruk te krijgen over welke bedrijfstakken de overige vergunningplichtige inrichtingen zijn verdeeld is in **Bijlage A** een overzicht opgenomen van alle bedrijfstakken met meer dan 50 vergunningplichtige inrichtingen, ongeacht het percentage vergunningplicht. De in het overzicht genoemde bedrijfstakken bevatten circa 80% van het totaal aantal vergunningplichtige inrichtingen (niet IPPC) in Nederland.

3.6 Aantal inrichtingen naar RUD's

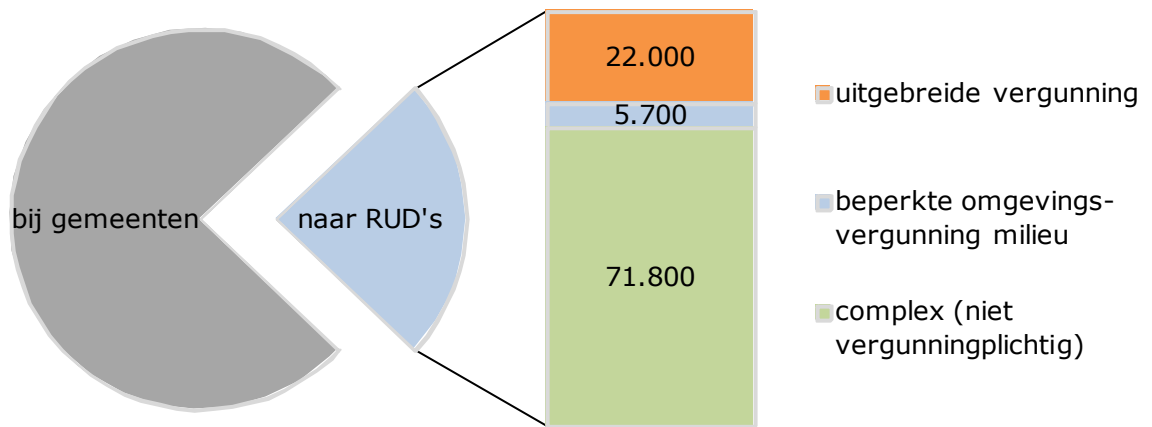
Voor elke bedrijfstak is een inschatting gemaakt welk deel van de inrichtingen bij de RUD's wordt ondergebracht. Uitgangspunt voor de aantallen is de ingeschatte situatie na afronding van de tweede fase van het Activiteitenbesluit. De betrokken bedrijfstakken zijn opgenomen in het document *Basistakenpakket voor Regionale uitvoeringsdiensten* (versie 2.2 van 1 juli 2010) [10].

Het basistakenpakket stelt, dat "alle vergunningplichtige inrichtingen en alle inrichtingen uit complexe bedrijfstakken" bij de RUD's worden ondergebracht. Daarbij zijn de bedrijfstakken met overwegend vergunningplichtige inrichtingen (hierna: "vergunningplichtige bedrijfstakken") niet met name genoemd.

In de inrichtingenbestanden komen echter ook niet-vergunningplichtige inrichtingen voor die zijn geregistreerd met een SBI-code die moet worden beschouwd als "vergunningplichtige bedrijfstak". Voor het inschatten van de aantallen inrichtingen die bij de RUD's worden ondergebracht wordt er bij deze inrichtingen van uitgegaan dat de vermelding "niet-vergunningplichtig" in de inrichtingenbestanden juist is, maar dat de geregistreerde SBI-code geen goede indicatie is van de werkelijke activiteiten binnen het bedrijf. In veel gevallen gaat dit om registratie als industriële bedrijfstak terwijl sprake is van ambachtelijke werkzaamheden. Deze inrichtingen (in totaal ongeveer 2.900) zijn bij de inschatting van het aantal inrichtingen dat overgaat naar de RUD's buiten beschouwing gelaten. Enige uitzondering hierop zijn de inrichtingen waarvoor een beperkte omgevingsvergunning milieu nodig is – deze groep gaat altijd over naar de RUD's.

Ingeschat wordt, dat voor in totaal circa 99.500 inrichtingen vergunningverlening en/of het toezicht bij de RUD's wordt ondergebracht. Dit is ongeveer 24% van het totaal aantal inrichtingen in Nederland. De volgende figuur geeft de aantallen weer, uitgesplitst naar de reden.

Figuur 6 Aantal inrichtingen naar de RUD's en reden daarvoor

4 Conclusies

Vergunningplichtige inrichtingen na eerste fase

Uit de resultaten van het onderzoek blijkt, dat er na de eerste fase van het Activiteitenbesluit nog circa 39.000 vergunningplichtige inrichtingen zijn. Dit is 9,5% van het totaal. Bij het vorige onderzoek is een percentage van 20% ingeschat.

Een mogelijke verklaring voor dit verschil is, dat het van kracht worden van het Activiteitenbesluit voor veel gemeenten en milieudiensten aanleiding is geweest het inrichtingenbestand op te schonen en te actualiseren. Op basis van de gebruikelijke bezoekfrequenties mag worden verwacht dat ten tijde van het eerdere onderzoek het effect van de toenmalige 8.40 amvb's op het aantal vergunningplichtige inrichtingen niet volledig in de inrichtingenbestanden was doorgevoerd. Dit betekent, dat het destijds gevonden aantal vergunningplichtige inrichtingen te hoog is geweest. Omdat de inschatting van het effect van de eerste fase indertijd is uitgevoerd door een percentage van het aantal vergunningplichtige inrichtingen te nemen, is daarmee het gevonden percentage vergunningplichtige inrichtingen van 20% ook te hoog geweest.

Vergunningplichtige inrichtingen na tweede fase

Uit de resultaten van het onderzoek blijkt, dat na de tweede fase van het Activiteitenbesluit en de samenvoeging van het Besluit landbouw en het Besluit glastuinbouw met het Activiteitenbesluit waarbij ook een belangrijk deel van de intensieve veehouderijen onder algemene regels wordt gebracht, uiteindelijk naar schatting bijna 22.000 inrichtingen vergunningplichtig zijn. Dat is 5,3 % van het totaal aantal inrichtingen. Met het uitgangspunt dat inrichtingen die onder de werkingssfeer van de IPPC-richtlijn vergunningplichtig moeten blijven, zijn er ongeveer 19.000 vergunningplichtige inrichtingen waarvoor kan worden overwogen deze onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit te brengen.

De inrichtingen die na de tweede fase van het Activiteitenbesluit nog vergunningplichtig zijn, zijn verdeeld over een groot aantal verschillende bedrijfstakken. Daarvan zijn er drie bedrijfstakken met relatief veel vergunningplichtige inrichtingen. Het gaat om de LPG-tankstations (bijna 1750), de vuurwerkopslagen (iets meer dan 900) en de paardenhouderijen en maneges (ruim 1500).

Voor LPG-tankstations en de opslag van vuurwerk zijn de externe veiligheidsaspecten de reden voor vergunningplicht. Voor LPG-tankstations geldt, dat deze onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen vallen. Bij de paardenhouderijen zijn vooral de geuraspecten de reden voor vergunningplicht. Omdat met het bij de tweede tranche van de tweede fase geïntroduceerde systeem van beperkte omgevingsvergunning milieu voorafgaand aan oprichting of wijziging een toets op lokale inpasbaarheid kan worden gedaan, kan worden overwogen deze bedrijfstakken onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit te brengen.

De overige vergunningplichtige inrichtingen zijn verdeeld over diverse bedrijfstakken, waar er verschillende redenen voor de vergunningplicht bestaan. Bijna de helft van het aantal vergunningplichtige inrichtingen komt voor bij bedrijfstakken waar het percentage vergunningplichtige inrichtingen lager is dan 10%. Dit zijn overwegend bedrijfstakken die als geheel onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit vallen, maar waar door het grote aantal

inrichtingen ook bij een laag percentage vergunningplicht relatief grote aantallen vergunningplichtige inrichtingen kunnen voorkomen. Om hier in een eventuele vervolgfase aandacht aan te besteden is het nodig om de reden voor de vergunningplicht vast te stellen, zodat gericht kan worden gekeken naar welke vergunningplichtige categorieën uit het Besluit omgevingsrecht voor aanpassing in aanmerking zouden komen. Op basis van de informatie uit de inrichtingenbestanden is het echter niet mogelijk om de precieze reden voor de vergunningplicht te achterhalen.

Voor de overige bedrijfstakken geldt, dat de reden voor vergunningplicht zeer divers is, en dat het om de vergunningplicht voor substantiële aantallen extra inrichtingen te laten vervallen nodig is om een groot aantal verschillende, vooral heterogene activiteiten onder het Activiteitenbesluit te brengen.

Bijlagen

Bijlage A	Bedrijfstukken met meer dan 50 vergunningplichtige inrichtingen na de tweede fase en de samenvoeging met de agrarische activiteiten	1
Bijlage B	Beschrijving methoden en technieken	4
B.1	Overzicht met bedrijfstukken	4
B.2	Bewerkingen op de inrichtingenbestanden	4
B.3	Extrapolatie gemeentelijke inrichtingenbestanden.....	7
Bijlage C	Schema bewerkingsstappen inrichtingenbestanden	11
Bijlage D	Bronnen en referenties	12

Bijlage A Bedrijfstakingen met meer dan 50 vergunningplichtige inrichtingen na de tweede fase en de samenvoeging met de agrarische activiteiten

Bedrijfstaking (indeling naar SBI klasse)	vergunningplichtige inrichtingen	
	aantal (zonder IPPC)	% van totaal aantal inrichtingen in bedrijfstaking
Benzineservicestations	1744	46%
Overig: Paardenhouderijen / maneges	1545	43%
Opslag: Vuurwerk of andere ontplofbare stoffen	929	61%
Tuinbouw (geen fruitteelt)	923	10%
Fokken en houden van rundvee	514	2%
Akkerbouw	421	4%
Opslag	355	7%
Handel in en reparatie van auto's (1)	349	2%
Laad-, los- en overslagactiviteiten	304	32%
Vervaardiging van timmerwerk	290	8%
Fokken en houden van varkens	279	31%
Brandweer	263	26%
Vervaardiging van metalen constructiewerken	221	6%
Goederenvervoer over de weg	218	6%
Groothandel in chemische producten	213	38%
Fokken en houden van overige dieren	210	19%
Overig: Riool- of poldergemaal, bergbezinkbassin	209	2%
Overig: Dierenasiels, -pensions en hondentraining	204	62%
Hoveniersbedrijven en dienstverlening voor de akker- en tuinbouw	198	4%
Productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas en warm water	192	3%
Groothandel in levende dieren	184	48%
Kampeerterreinen	181	11%
Zand- en grindwinning	172	98%
Energie: Gasdrukregel- en -meetstation	169	1%
Drukkerijen (geen dagbladen)	143	6%
Groothandel in granen, zaden en veevoeder	130	14%
Slachterijen (geen pluimveeslachterijen)	126	51%
Exploitatie van sportaccommodaties	125	2%
Afval: Puinbrekers	125	42%

Bedrijfstak (indeling naar SBI klasse)	vergunningplichtige inrichtingen	
	aantal (zonder IPPC)	% van totaal aantal inrichtingen in bedrijfstak
Telecommunicatie	122	7%
Afval: Composteerbedrijven	115	80%
Groothandel in hout en bouwmaterialen	114	5%
Vervaardiging van veevoeder	111	79%
Groothandel in overige machines en apparaten voor industrie en handel	111	7%
Winkels in ijzerwaren, gereedschappen, verf en bouwmaterialen (doe-het-zelfartikelen)	111	3%
Handel in en reparatie van auto's (2)	104	2%
Warenhuizen en dergelijke winkels met een algemeen assortiment	104	5%
Winning en distributie van water	103	25%
Algemene burgerlijke en utiliteitsbouw; bouwen van kunstwerken en leggen van kabels en buizen	102	2%
Fruitteelt	95	7%
Opslag: Mestbassins	95	17%
Reiniging van gebouwen en transportmiddelen e.d.	92	5%
Groothandel in brandstoffen en andere minerale olieproducten	91	49%
Overige dienstverlening voor het vervoer over land n.e.g.	90	5%
Afval: Op- en overslag algemeen	90	46%
Buitensport	89	4%
Opslag: Gevaarlijke stoffen	80	9%
Energie: Transformatorstation	78	10%
Vervaardiging van verf, lak, vernis, inkt en mastiek	76	88%
Overige gespecialiseerde groothandel	75	3%
Energie: Voorzieningen en installaties divers	75	1%
Overige winkels (1)	73	2%
Opslag: Opslag in tanks	71	8%
Fokken en houden van overige graasdieren	70	4%
Verhuur van bouw- en sloopmachines met bedienend personeel	69	7%
Opslag: Propaantanks	68	0%
Overig: Motorsport	67	96%
Overige winkels (2)	64	2%

Bedrijfstak (indeling naar SBI klasse)	vergunningplichtige inrichtingen	
	aantal (zonder IPPC)	% van totaal aantal inrichtingen in bedrijfstak
Afval: Autodemontage	64	10%
Restaurants, cafetaria's, snackbars e.d.	63	0%
Oppervlaktebehandeling	60	16%
Afval: Bagger-, grond of slibdepots	60	7%
Overige metaalbewerking	59	4%
Overig: Sanering milieuverontreiniging	59	26%
Vervaardiging van overige meubels	57	6%
Handel in auto-onderdelen en -accessoires	57	4%
Kweken van vis en schaaldieren	56	56%
Vervaardiging van overige niet-metaalhoudende minerale producten n.e.g.	56	83%
Luchthavens en overige dienstverlening voor het vervoer door de lucht n.e.g	56	76%
Dieren- en plantentuinen; natuurbehoud	56	17%
Vervaardiging van overige machines en apparaten voor algemeen gebruik n.e.g. en van machineonderdelen n.e.g.	53	6%
Elektrotechnische bouwinstallatie	53	2%
Verhuur van onroerend goed	51	3%
Afval: Op- en overslag gevaarlijk afval	51	100%

Bijlage B Beschrijving methoden en technieken

In deze bijlage zijn de methoden en technieken beschreven die zijn gebruikt bij de analyse, bewerking, correctie en extrapolatie van de inrichtingenbestanden. **Bijlage C** geeft schematisch de verschillende bewerkingstappen weer.

B.1 Overzicht met bedrijfstakken

B.1.1 Basislijst met alle bedrijfstakken

De basislijst met alle bedrijfstakken is gebaseerd op de SBI-codelijst van het CBS, versie 1993. De SBI-codes geven met name voor bedrijven in de afvalsector onvoldoende detaillering. Om deze reden is de basislijst aangevuld met omschrijvingen voor de afvalbedrijven. Deze zijn ontleend aan de provinciale bestanden. Voor overige bedrijfstakken waarvoor de SBI-codes onvoldoende detaillering geven om een goede analyse van de gemeentelijke bestanden mogelijk te maken, zijn aanvullende omschrijvingen gemaakt. Voorbeelden zijn de paardenhouderijen / maneges, crematoria, opslag vuurwerk en propaantanks.

B.1.2 Gemeentelijke indelingen

Het opstellen van de basislijst met bedrijfstakken heeft 'werkenderwijs' plaatsgevonden. Bij het analyseren van de gemeentelijke inrichtingenbestanden is gebleken dat er een groot aantal verschillende lijsten worden gehanteerd. De reden hiervoor is, dat in Nederland diverse softwareprogramma's beschikbaar zijn waarmee informatie over inrichtingen in een database kunnen worden opgeslagen. Deze programma's bevatten één of meerdere lijsten met activiteiten, waarbij de gebruiker in veel gevallen vrij is om een keuze te maken uit de lijst met de meest toepasselijke activiteiten. Deze activiteiten zijn gebaseerd op één of meer van de volgende lijsten:

- de SBI-codelijsten (zowel de versie van 1974 als die van 1993; de lijst van 2008 wordt nog niet gebruikt);
- de BIK-lijst (Kamer van Koophandel, gebaseerd op SBI 1993 maar met extra detaillering);
- de VNG 1999 lijst (overzicht uit publicatie Bedrijven en Milieuzonering) en
- diverse andere lijsten, vaak opgesteld door de leverancier van de software.

B.1.3 Provinciale indelingen

In de provinciale inrichtingenbestanden zijn de bedrijven ingedeeld volgens op de praktijk toegesneden bedrijfstakomschrijvingen. Deze omschrijvingen zijn in veel gevallen ontleend aan de Van Rijn Vellekoop indelingen, waarbij in de loop der tijd indelingen zijn aangepast en eigen omschrijvingen zijn toegevoegd. De in de inrichtingenbestanden opgenomen bedrijfstakken zijn omgezet naar de bijbehorende 4-cijferige SBI-code of de maatwerk codes die in het kader van het onderzoek aan de SBI-lijst zijn toegevoegd, zodat aggregatie met de gemeentelijke bestanden mogelijk is.

B.2 Bewerkingen op de inrichtingenbestanden

B.2.1 Algemeen

De inrichtingenbestanden hebben elk een aantal bewerkingen ondergaan met als doel deze geschikt te maken voor extrapolatie en aggregatie naar een landelijk totaal. Hierna volgt een overzicht van mogelijke bewerkingen:

- Verwijderen van meerdere vermeldingen van dezelfde inrichting in hetzelfde bestand. Dit kan voorkomen wanneer een bedrijf zowel vergunningplichtig als meldingsplichtig is, zoals een tankstation met LPG-installatie of een intensieve veehouderij met propaantank. Sommige inrichtingenbestanden bleken 'vergunningbestanden' te zijn, met daarin bijvoorbeeld ook gebruiksvergunningen en Wbb-beschikkingen.
- Verwijderen van inrichtingen die niet binnen het grondgebied van de betreffende gemeente zijn gelegen. Dit komt voor wanneer de gemeente, al dan niet incidenteel, werkzaamheden voor een andere gemeente uitvoert.
- Het uit bestanden van milieudiensten verwijderen van inrichtingen die zijn gelegen in gemeenten waarvoor niet het complete gemeentelijke inrichtingenbestand in het bestand van de milieudienst zit.
- Verwijderen van provinciale inrichtingen uit de gemeentelijke bestanden en van gemeentelijke inrichtingen uit de provinciale bestanden.
- Aanpassen van de indeling van inrichtingen waaraan meer dan één SBI-code is gekoppeld. Daarbij is de meest milieurelevante SBI-code gekozen.
- Waar mogelijk op basis van de naam van de inrichting toevoegen van de bedrijfstak bij inrichtingen waarvoor in de inrichtingenbestanden geen activiteit of SBI code is opgenomen. De hierna overgebleven inrichtingen met onbekende bedrijfstak (1,2% van het totaal) zijn meegenomen in de aantallen vergunningplichtige inrichtingen, maar zijn verder bij de beoordelingen en inschattingen van het effect van de tweede fase van het Activiteitenbesluit buiten beschouwing gelaten.
- Indelen van inrichtingen onder 'opslag vuurwerk' wanneer uit de inrichtingenbestanden blijkt dat een inrichting als nevenactiviteit opslag en verkoop van vuurwerk heeft (zoals tuincentra, drogerijen, fietsenwinkels, doe-het-zelf zaken).
- Omzetten van codes uit verschillende lijsten (SBI 1974, SBI 1993, VNG 1999, lijsten uit diverse software applicaties (zoals MBI of MPM), of combinaties daarvan) naar de SBI-codes (1993). Daar waar de indeling anders is dan SBI 1993 is per inrichting gecontroleerd of de juiste bedrijfstak aan de inrichting is gekoppeld.
- Herindelen van inrichtingen waarvoor een aanvullende code uit het overzicht met bedrijfstakken geldt, bijvoorbeeld "Propaantanks" of "Paardenhouderijen / maneges".

B.2.2 Inrichtingen geregistreerd op het niveau van afdeling, groep of subklasse

In veel inrichtingenbestanden zijn inrichtingen op alle mogelijke niveaus binnen de SBI-structuur geregistreerd. Rundveehouderijen bijvoorbeeld, kunnen zijn geregistreerd op afdelingsniveau (01, Landbouw, jacht en dienstverlening voor de landbouw en jacht), op groepsniveau (012, Fokken en houden van dieren) en op het niveau van klasse (0121, Fokken en houden van rundvee). Daarnaast is een deel van de inrichtingen geregistreerd op het niveau van subklasse (5-cijferig SBI). De gegevens met betrekking tot het aantal inrichtingen en de inschattingen van het effect van de tweede fase op het aantal vergunningplichtige inrichtingen worden weergegeven per bedrijfstak op het niveau van SBI-klasse (4-cijferig). In het onderzoek van 2006 zijn de aantallen weergegeven op het niveau van SBI-groep (3-cijferig). De reden voor de nadere detaillering bij het huidige onderzoek is dat het niveau van SBI-groep voor het maken van de inschattingen onvoldoende onderscheidend is.

Om alle aantallen inrichtingen weer te kunnen geven op het niveau van SBI-klasse, moeten de inrichtingen die op afdelings- en groepsniveau zijn geregistreerd, worden toebedeeld aan de onderliggende SBI-klasse(n). Dit is in eerste instantie uitgevoerd door bijvoorbeeld op basis van de naam van de inrichting of een andere aanwijzing in het inrichtingenbestand een SBI-klasse toe te kennen. Na deze bewerking blijft echter nog ongeveer 8% van alle inrichtingen geregistreerd op het niveau van afdeling of groep. Daarvan worden de inrichtingen die zijn geregistreerd op SBI afdelingsniveau toebedeeld aan de onderliggende SBI groepen, en vervolgens worden de inrichtingen die per SBI groep zijn geregistreerd verdeeld over de onderliggende SBI-klassen. Bij deze herindeling wordt gebruik gemaakt van informatie over het aandeel dat een bepaalde groep aan het totaal van de bovenliggende afdeling heeft, en het aandeel dat een bepaalde klasse aan de bovenliggende groep heeft.

Dit is op de volgende manier uitgevoerd:

- per afdeling is het aandeel van elke onderliggende groep zoals aangetroffen in de inrichtingenbestanden berekend;
- de op het niveau van afdeling geregistreerde inrichtingen zijn vervolgens naar rato over de onderliggende groepen verdeeld.

Het onderbrengen van de inrichtingen die op groepsniveau zijn geregistreerd bij de onderliggende SBI-klasse is op vergelijkbare wijze uitgevoerd. Om het aandeel van een klasse aan een groep te kunnen berekenen zijn eerst de inrichtingen die zijn geregistreerd op subklasse toebedeeld aan de bovenliggende klassen.

Deze herindelingen zijn uitgevoerd op de aantallen inrichtingen uit de inrichtingenbestanden, dus vóór correctie voor regiogebonden activiteiten en vóór extrapolatie.

Eindresultaat van de herindelingen is een totaalijst met aantal inrichtingen per bedrijfstak op het niveau van SBI-klasse.

B.2.3 Meerdere vermeldingen bij grote inrichtingen

Voor grote industriecomplexen, behorende bij hetzelfde bedrijf, worden vaak deelvergunningen afgegeven. Enkele provincies hebben in het inrichtingenbestand voor elke deelvergunning een inrichting vermeld. Voorbeelden hiervan zijn Corus in de provincie Noord-Holland en Chemelot in de provincie Limburg. Andere overheden vermelden dergelijke complexen echter als één inrichting in het bestand (voorbeelden zijn DOW in de provincie Zeeland en Shell Chemie in de provincie Zuid-Holland). Voor het vaststellen van het aantal inrichtingen wordt in dergelijke gevallen het complex als één inrichting beschouwd.

B.2.4 Niet vergunningplichtige inrichtingen bij vergunningplichtige bedrijfstakken en andersom

Het komt voor dat bij bedrijfstakken die op grond van de omschrijving uitsluitend vergunningplichtige inrichtingen zouden moeten bevatten, ook niet-vergunningplichtige inrichtingen staan vermeld. Dit is een gegeven dat een rechtstreeks gevolg is van de wijze waarop de inrichtingen door de gemeenten worden geregistreerd. Hiervoor is geen correctie toegepast.

B.2.5 IPPC-inrichtingen

Van de in totaal 3036 IPPC-bedrijven is van 175 bedrijven de bedrijfsactiviteit niet in de IPPC-applicatie vermeld. Om deze informatie in het overzicht te verwerken, is de volgende methode gehanteerd:

- allereerst is waar mogelijk op basis van de naam van het bedrijf een activiteit vastgesteld - hierna is de bedrijfstak van nog 135 IPPC inrichtingen onbekend;
- het aandeel van elke SBI code aan het totaal van de 2901 bedrijven waarvoor deze bekend is, is berekend in procenten;
- de 135 bedrijven zijn ingedeeld naar rato van het berekende aandeel;
- de aantallen IPPC-bedrijven per SBI-code zijn bij elkaar opgeteld.

B.3 Extrapolatie gemeentelijke inrichtingenbestanden

B.3.1 Beschrijving methode

De extrapolatie van de gemeentelijke inrichtingenbestanden tot een totaal voor heel Nederland is uitgevoerd aan de hand van gegevens over de mate van verstedelijking van de gemeenten. Uitgangspunt voor deze methode is dat *"de verhouding tussen aantal bedrijven in een bedrijfstak en het aantal inwoners voor gemeenten met dezelfde mate van verstedelijking vergelijkbaar is"*. Een voorbeeld: van elke 1000 bedrijven zijn er 10 bakkers en 10 slaggers en 300 akkerbouwbedrijven. Deze verdeling ligt in een gebied met een hoge mate van verstedelijking anders dan in een weinig verstedelijkt gebied.

Stedelijkheidsklassen

De indeling van gemeenten naar stedelijkheid is gebaseerd op de omgevings-adressendichtheid van de gemeente. Voor ieder adres binnen een gemeente is de adressendichtheid vastgesteld van een gebied met een straal van 1 km rondom dat adres. De omgevings-adressendichtheid van een gemeente is de gemiddelde waarde hiervan voor alle adressen binnen die gemeente. Het CBS onderscheidt de volgende stedelijkheidsklassen:

- zeer sterk stedelijk: 2.500 adressen of meer per km²
- sterk stedelijk: 1.500-2.500 adressen per km²
- matig stedelijk: 1.000-1.500 adressen per km²
- weinig stedelijk: 500-1.000 adressen per km² en
- niet stedelijk: minder dan 500 adressen per km²

De methode gaat uit van de volgende gegevens:

- het inrichtingenbestand van een gemeente;
- de stedelijkheidsklasse van die gemeente (CBS);
- het inwoneraantal van die gemeente (CBS, 1 januari 2010);
- het totaal aantal inwoners van alle Nederlandse gemeenten met een bepaalde stedelijkheidsklasse (CBS, 1 januari 2010).

Het voordeel van deze methode is dat in principe elk gemeentelijk inrichtingenbestand kan worden gebruikt voor de extrapolatie. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van demografische CBS-gegevens, die een relatief hoge nauwkeurigheid hebben.

Voor elk van de stedelijkheidsklassen zijn de volgende stappen doorlopen:

- De gegevens uit de bestanden van gemeenten met een zelfde mate van verstedelijking zijn samengevoegd.
- Inrichtingen die op niveau van afdeling, groep of subklasse zijn geregistreerd zijn toegewezen aan de bijbehorende SBI-klasse
- Voor elk van de SBI-klassen is het aantal inrichtingen per inwoner berekend. Dit aantal is vervolgens vermenigvuldigd met het totaal aantal inwoners in Nederland voor de gemeenten uit die stedelijkheidsklasse.

Resultaat is voor elke stedelijkheidsklasse een overzicht met aantal inrichtingen per bedrijfstak voor heel Nederland. De resultaten per bedrijfstak voor elk van de stedelijkheidsklassen zijn vervolgens bij elkaar opgeteld om per bedrijfstak een totaalcijfer voor Nederland te verkrijgen.

B.3.2 Extrapolatiefactor

De extrapolatiefactor is de verhouding tussen het totaal aantal inwoners in Nederland in gemeenten met een bepaalde stedelijkheidsklasse, en het aantal inwoners in de gemeenten waarvan het inrichtingenbestand beschikbaar is. Een extrapolatiefactor van 10 betekent dat voor elke inrichting die is vermeld in een inrichtingenbestand er 10 zijn in heel Nederland. In de volgende tabel is aangegeven op welke manier de 97 bruikbare gemeentelijke inrichtingenbestanden over de verschillende stedelijkheidsklassen zijn verdeeld, waarbij tevens is aangegeven welke extrapolatiefactor voor de betreffende stedelijkheidsklasse geldt.

Stedelijkheidsklasse	Aantal gemeenten	Aantal inwoners in gemeenten	Totaal aantal inwoners in Nederland	Factor voor extrapolatie
niet	20	236.442	1.905.682	8,1
weinig	29	643.023	3.602.354	5,6
matig	18	496.656	3.233.663	6,5
sterk	24	1.394.469	4.621.572	3,3
zeer sterk	6	1.080.277	3.214.341	3,0

B.3.3 Regiogebonden bedrijfstakken

Sommige bedrijfstakken zijn regiogebonden. Een voorbeeld is de bedrijfstak "Nieuwbouw en reparatie van pleziervaartuigen", waarvan bijna 27% van de bedrijven volgens CBS gegevens in de provincie Friesland is gevestigd. Dit gegeven beïnvloedt de betrouwbaarheid van het eindresultaat van de extrapolatie. Om deze reden zijn deze regiogebonden bedrijfstakken geïdentificeerd en zijn de eindresultaten indien nodig gecorrigeerd.

Een bedrijfstak wordt in het kader van dit onderzoek als 'regiogebonden' beschouwd, wanneer in een bepaalde regio het aantal vestigingen per inwoner van bedrijven uit een bepaalde bedrijfstak meer dan 5 maal hoger is dan het landelijk gemiddelde voor deze bedrijfstak.

De regiogebonden bedrijfstakken zijn geïdentificeerd met behulp informatie over het aantal bedrijven per SBI (sub) klasse per regio. Daarbij is de indeling in COROP¹ gebieden gebruikt (CBS, 1 januari 2009). Met deze gegevens zijn de volgende handelingen uitgevoerd:

- de op niveau van subklasse geregistreerde bedrijven zijn toebedeeld naar de bovenliggende klasse;
- aan de hand van de inwoneraantallen van een COROP gebied is per SBI-klasse het aantal vestigingen per inwoner berekend;
- per SBI klasse is het aantal vestigingen per inwoner voor heel Nederland berekend;
- de verhouding tussen het aantal vestigingen per inwoner in een COROP gebied en het aantal vestigingen per inwoner in heel Nederland is berekend.

Is de in de laatste stap berekende verhouding groter dan 5, dan wordt de betreffende bedrijfstak als regiogebonden beschouwd. Dit betreft 159 van de 501 onderscheiden SBI-klassen.

¹ De COROP-indeling is een statistische regio-indeling die omstreeks 1970 is ontworpen door de Coördinatiecommissie Regionaal Onderzoeksprogramma. De COROP-gebieden verdelen de provincies in veertig gebieden en drie subgebieden.

Voor elk van deze 159 SBI-klassen is vervolgens beoordeeld of en zo ja op welke manier het extrapolatieresultaat moet worden gecorrigeerd. Hierbij zijn vier categorieën te onderscheiden, welke hierna zijn toegelicht. Voor alle categorieën geldt, dat de aanpak voor zowel de vergunningplichtige als niet-vergunningplichtige inrichtingen is toegepast.

categorie 1 (inrichtingenbestand, IB)

De bedrijfstak valt volledig onder bevoegd gezag van Gedeputeerde Staten, of de bedrijfstak is zeer sterk regiogebonden en de inrichtingenbestanden van het betreffende gebied zijn gebruikt bij dit onderzoek.

In het geval van provinciale inrichtingen is het totaal voor Nederland rechtstreeks verkregen uit de inrichtingenbestanden; er is geen correctie toegepast. Voor de gemeentelijke bedrijfstakken is het aantal uit de inrichtingenbestanden gebruikt als totaal voor Nederland; er is geen extrapolatie uitgevoerd.

categorie 2 (extrapolatieresultaat, XPOL)

De bedrijfstak komt naar de mening van de onderzoekers ten onrechte als regiogebonden naar voren. Voorbeelden zijn algemene, landelijk voorkomende bedrijfstakken, zoals brandweer en politie. Ander voorbeeld zijn bedrijfstakken welke een 'sluitpost' binnen de afdeling of groep zijn, zoals "Vervaardiging van overige voedingsmiddelen niet eerder genoemd". In de inrichtingenbestanden worden dergelijke SBI-klassen vaak gebruikt wanneer detailinformatie over de precieze activiteit ontbreekt. Dit brengt met zich mee dat de betreffende klasse in de inrichtingenbestanden waarschijnlijk frequenter voorkomt dan in de CBS statistieken. Dit betekent dat het voor de extrapolatie niet nodig is een regiocorrectie toe te passen.

In deze gevallen is het extrapolatieresultaat gehandhaafd, en is geen correctie toegepast.

categorie 3 (correctiemethode, COR)

Valt een bedrijfstak niet onder de hiervoor genoemde categorieën, dan is voor het vaststellen van het totaal aantal inrichtingen in Nederland een correctiemethode toegepast. Deze methode gaat uit van het aandeel dat bepaalde bedrijfstakken hebben in het totaal aantal bedrijven van de overkoepelende SBI-afdeling. Er wordt aangenomen dat deze verdeling voor vestigingen van bedrijven zoals het CBS deze identificeert, en inrichtingen zoals deze binnen de milieuwetgeving worden aangeduid, vergelijkbaar is.

De correctie wordt als volgt uitgevoerd:

- Aan de hand van CBS-gegevens met betrekking tot het aantal vestigingen per SBI-klasse is de bijdrage van een betreffende SBI-klasse aan de bijbehorende afdeling berekend.
- Het totaal aantal inrichtingen in de betreffende SBI-afdeling (extrapolatieresultaat) wordt vermenigvuldigd met het percentage uit de voorgaande stap. Resultaat is het totaal aantal inrichtingen in Nederland in de betreffende regiogebonden SBI-klasse.

Voorbeeld aan de hand van SBI 3512: Nieuwbouw en reparatie van sport- en recreatievaartuigen

Nieuwbouw en reparatie van sport- en recreatievaartuigen (SBI 3512) moet worden beschouwd als een regiogebonden bedrijfstak. Volgens de CBS statistieken bevindt bijna 27% van de vestigingen in deze bedrijfstak zich in de provincie Friesland. In de regio Zuidwest Friesland bedraagt het aantal vestigingen per inwoner meer dan 23 keer het landelijk gemiddelde voor SBI 3512. Dit is meer dan de factor 5, waarboven een bedrijfstak in het kader van dit onderzoek als regiogebonden wordt beschouwd. Voor het vaststellen van het aantal inrichtingen in Nederland van deze bedrijfstak wordt de regiocorrectie toegepast. Volgens de CBS-statistieken staat ruim 57% van de vestigingen in afdeling 35 ('Vervaardiging van transportmiddelen (geen auto's, aanhangwagens en opleggers)) geregistreerd onder SBI code 3512. De correctiemethode gaat er van uit dat dit percentage gelijk is aan het aandeel van de inrichtingen met SBI 3512 in afdeling 35. Na extrapolatie van de gegevens uit de inrichtingenbestanden zijn er in Nederland in totaal 1433 inrichtingen in afdeling 35. Het extrapolatieresultaat voor SBI 3512 wordt aangepast door het CBS-percentage toe te passen op het totaal aantal inrichtingen in afdeling 35. Het gecorrigeerde totaal aantal inrichtingen met SBI 3512 komt daarmee op 821.

categorie 4 (expert oordeel, EO)

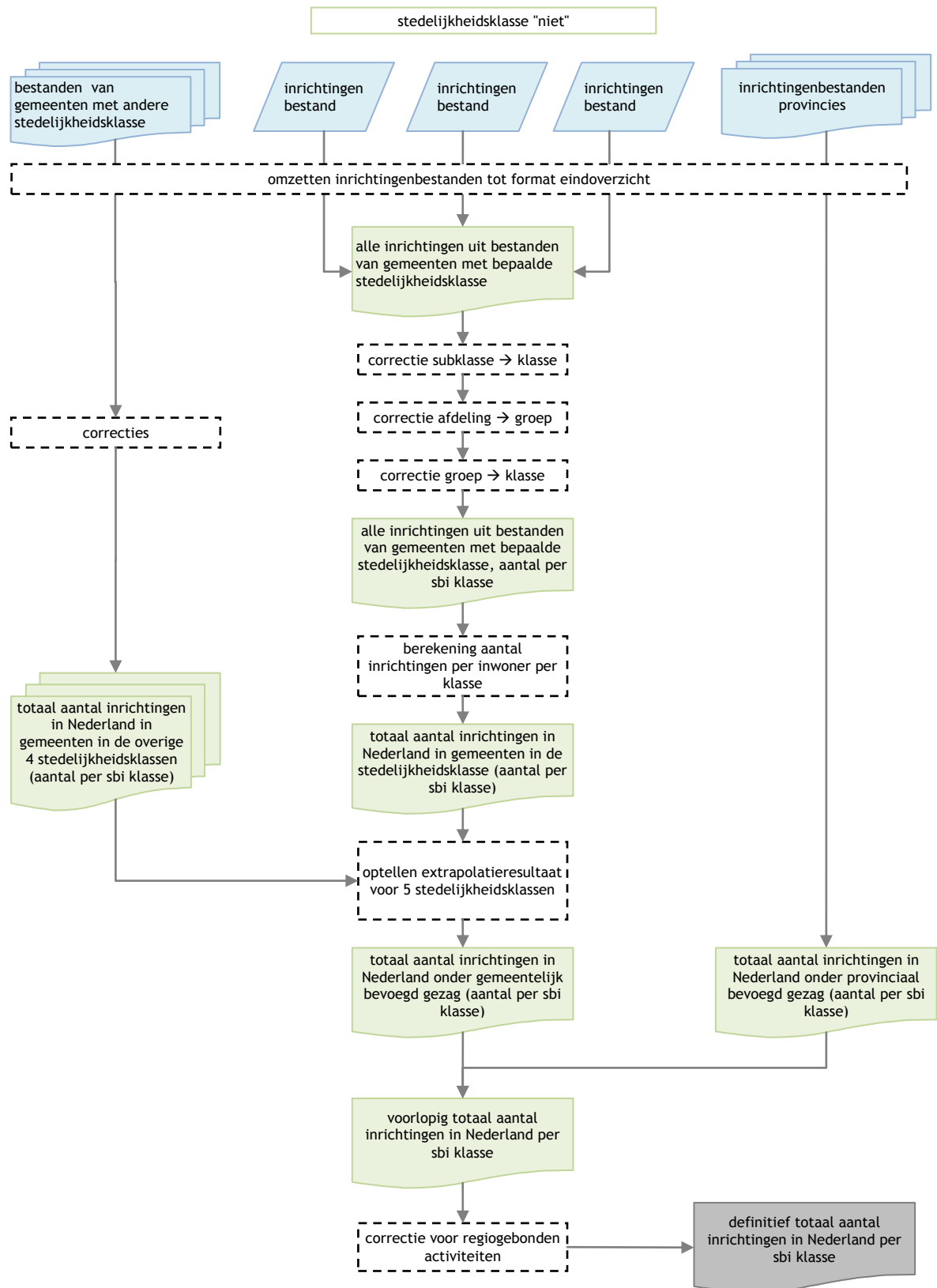
Naast de hiervoor genoemde categorieën is er bij een aantal regiogebonden bedrijfstakken een maatwerk aanpak nodig. Het gaat om de volgende situaties:

- Indien na correctie het aantal inrichtingen lager zou uitkomen dan de aantallen die in de inrichtingenbestanden zijn aangetroffen, is aan de hand van de in de inrichtingenbestanden gevonden aantallen, het aantal vestigingen volgens het CBS en de spreiding hiervan over Nederland een totaal aantal voor Nederland ingeschat. In de meeste gevallen betreft het bedrijfstakken met een relatief gering aantal vestigingen. Omdat het CBS in stappen van 5 registreert, zijn de afwijkingen met de inrichtingenbestanden groter. Hier is in de meeste gevallen het extrapolatieresultaat gehandhaafd.
- Er zijn afdelingen met slechts één SBI-klasse, zoals de tabakverwerkende industrie. De correctiemethode is dan niet bruikbaar. De aantallen in deze klasse zijn ingeschat op basis van gegevens over de bedrijfstak.
- Er zijn afdelingen waar alle onderliggende klassen als regiogebonden moeten worden beschouwd. Omdat de correctiemethode uitgaat van het totaal aantal inrichtingen in die afdeling uit de inrichtingenbestanden, is de correctiemethode dan niet bruikbaar. De aantallen in deze klasse zijn ingeschat op basis van gegevens over de bedrijfstak.

B.3.4 Bedrijfstakken met klein aantal inrichtingen

Ten aanzien van de betrouwbaarheid en nauwkeurigheid van de eindresultaten kan het volgende worden opgemerkt. Voor bedrijfstakken met een relatief klein aantal inrichtingen in Nederland is de nauwkeurigheid van het resultaat kleiner dan dat voor bedrijfstakken met een groter aantal inrichtingen. Reden hiervoor is, dat een enkele onjuiste vermelding in een inrichtingenbestand na extrapolatie procentueel gezien een sterke invloed heeft op het eindresultaat. Daarnaast geldt dat bij een relatief klein aantal inrichtingen in een bedrijfstak, deze waarschijnlijk versnipperd door Nederland voorkomen. Afhankelijk van of de gebruikte inrichtingenbestanden dit type inrichtingen wel of niet bevatten, kan het extrapolatieresultaat te hoog of te laag uitvallen. Wanneer wordt aangenomen dat dit effect een rol speelt wanneer het totaal aantal inrichtingen in een bedrijfstak lager is dan 100, dan gaat het om ongeveer 1,5 % van het totaal aantal inrichtingen in Nederland.

Bijlage C Schema bewerkingstappen inrichtingenbestanden

Bijlage D Bronnen en referenties

- [1] Onderzoek vergunningplichtige activiteiten naar algemene regels na 2007, Erik van Vliet Milieumanagement & Advies (november 2006)
- [2] Besluit van 9 november 2009, houdende wijziging van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (nieuwe activiteiten in en reparaties van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer) (Staatsblad 2009, 479)
- [3] Ontwerpresluit van ... tot wijziging van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (afvalgerelateerde activiteiten in het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer), Raad van State versie (ministerie van VROM, 1 juli 2010)
- [4] Nota van Toelichting bij het Ontwerpresluit van ... tot wijziging van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (afvalgerelateerde activiteiten in het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer), Raad van State versie (Ministerie van VROM, 1 juli 2010)
- [5] Notitie projectaanpak "Derde uitbreiding van het Activiteitenbesluit", versie 1.0 van 20 april 2010 (Ministerie van VROM)
- [6] Ontwerpresluit van ..... houdende wijziging van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer en het Besluit omgevingsrecht (wijziging milieuregels windturbines) (Staatscourant 12902, 31 augustus 2009)
- [7] Besluit van 25 maart 2010, houdende regels ter uitvoering van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Besluit omgevingsrecht, Staatsblad 2010, 143)
- [8] Concept Integrale versie agrarische activiteiten in het Activiteitenbesluit (ministerie van VROM, versie van 16 juli 2010 (niet opvraagbaar))
- [9] Meitellingen 2009 (LEI, Wageningen Universiteit en Researchcentrum)
- [10] Basistakenpakket voor Regionale uitvoeringsdiensten, versie 2.2 van 1 juli 2010 (www.uitvoeringmetambitie.nl)
- [11] Diverse statistieken van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), afkomstig uit de Statline Database (statline.cbs.nl/statweb/)
- [12] Administratieve en bestuurlijke lasten herziening IPPC-richtlijn (SIRA Consulting, september 2008)
- [13] Administratieve en bestuurlijke lasten Richtlijn Industriële Emissies -Eerste tranche: Politiek Akkoord (SIRA Consulting, februari 2010)

Colofon

Titel:	Aantallen vergunningplichtige inrichtingen 2010
Opdrachtgever:	Ministerie van VROM, Directie Bestuurlijk Juridische Zaken
Opdrachtnemer:	SPPS consultants BV
Uitvoering:	Erik van Vliet en Anke Eendebak
Datum:	september 2010